

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **finanse i rachunkowość**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **3-4 lutego 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	29
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	46
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	48
5. Załączniki:	51
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	51
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	51
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	51
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	51
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych	51
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	51
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	51
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego	51

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Jakub Brdulak, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Elżbieta Bukalska, ekspert PKA
2. dr hab. Anna Wildowicz-Szumarska, członek PKA
3. dr Łukasz Denys, ekspert ds. pracodawców
4. Julia Banasiak, ekspert ds. studenckich
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, prowadzonym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku na poziomie studiów pierwszego stopnia (na poziomie studiów drugiego stopnia ocena jakości kształcenia miała miejsce po raz pierwszy). Prezydium PKA Uchwałą Nr 567/2017 z dnia 26 października 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydało ocenę pozytywną.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż Wydział Ekonomiczno-Społeczny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiągniętych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku finanse i rachunkowość studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe oceny programowej uzyskały ocenę „w pełni”.

Bieżąca wizytacja została przygotowana i przeprowadzona w trybie stacjonarnym z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół oceniający poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Dokonano także podziału zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami, Samorządem Studenckim, przedstawicielami studenckich kół naukowych, nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości i funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Ponadto podczas wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć oraz weryfikację bazy dydaktycznej i biblioteki wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów.

W toku wizytacji zespół oceniający dokonał przeglądu losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi, o których zespół oceniający poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse (EiF) - 84% rolnictwo i ogrodnictwo (RiO) - 14% technologia żywności i żywienia (TŻiŻ) - 2%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 182 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	160 godzin / 1 miesiąc / 7 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	275	189
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2421 godzin	1415 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	165 ECTS	165 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	(EiF) - 153 ECTS (RiO) - 26 ECTS (TŻiŻ) - 3 ECTS	(EiF) - 153 ECTS (RiO) - 26 ECTS (TŻiŻ) - 3 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60 ECTS	60 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	ekonomia i finanse (EiF) - 87% rolnictwo i ogrodnictwo (RiO) - 13%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	119
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1476 godzin	802 godziny
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	100 ECTS	100 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	(EiF) - 105 ECTS (RiO) - 15 ECTS	(EiF) - 105 ECTS (RiO) - 15 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52 ECTS	52 ECTS

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, wpisuje się w strategię Uczelni.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (UPP) posiada strategię na lata 2022-2027. Strategia została przyjęta przez Senat UPP w dn. 28.09.2022 r. Misją Uniwersytetu jest: *Podnosimy jakość życia przez zrozumienie i tworzenie harmonijnej relacji pomiędzy aktywnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym*. Kierunek odpowiada zapisom strategii, w szczególności celowi strategicznemu 3: *Spełnianie na najwyższym poziomie wymagań interesariuszy otoczenia społeczno-gospodarczego jako partner naukowy, doradczy, wdrożeniowy oraz jako ośrodek przygotowania specjalistów i ceniony partner inicjatyw społecznych* oraz 3.2. *Dostosowanie oferty studiów wyższych do potrzeb rynku pracy i rozwoju społeczeństwa*. Pomimo profilu ogólnoakademickiego silnymi stronami programu studiów jest jego praktyczna orientacja, osiągnięta dzięki ścisłej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnia przywiązuje dużą wagę do włączania studentów w badania naukowe, oferuje również możliwość kontynuacji kształcenia studentów na II stopniu i na III stopniu.

W ramach kierunku nie są oferowane specjalności.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość mieszczą się w dyscyplinie wiodącej ekonomia i finanse (odpowiednio 84% dla studiów I stopnia i 87% dla studiów II stopnia). Pozostałe dyscypliny, do których został przypisany kierunek, to dla studiów I stopnia: rolnictwo i ogrodnictwo (14%), technologia żywności i żywienia (2%) oraz dla studiów II stopnia: rolnictwo i ogrodnictwo (13%). Powyższy układ dyscyplin, zdaniem ZO PKA, dobrze oddaje tożsamość kierunku, która charakteryzuje się kształceniem w zakresie finansów i rachunkowości ze szczególnym uwzględnieniem sektora rolniczego. Kształcenie powiązane jest z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni – Uczelnia specjalizuje się w badaniach w zakresie nauk rolniczych, z tym, że Wydział Ekonomiczny, który jest odpowiedzialny za oceniany kierunek prowadzi badania w zakresie finansów i rachunkowości. Badania te w ramach Wydziału realizuje głównie Katedra Finansów i Rachunkowości.

Kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym, w szczególności, zawodowego rynku pracy, o czym świadczy zaangażowanie pracodawców w jego tworzenie i doskonalenie – absolwenci kierunku są zatrudniani, choć jak wynika z analizy serwisu „Ekonomiczne Losy Absolwentów” możliwe jest zwiększanie atrakcyjności absolwentów kierunku na rynku pracy, w szczególności studentów studiów stacjonarnych.

Kierunek jest prowadzony w ramach Wydziału Ekonomii UPP. Silną stroną i wyróżnikiem kierunku jest osadzenie koncepcji, wynikające z kanonu kształcenia dla finansów i rachunkowości w obszarze nauk rolniczych. Tym samym, studenci wykorzystują teorie finansowe w konkretnym kontekście. Jak wskazują reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego, absolwent kierunku finanse i rachunkowość mający doświadczenie, np. związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, jest w szczególności cenny dla partnerów biznesowych Wydziału i Uczelni.

Koncepcja kształcenia opiera się na założeniu, że ważnym ale i specyficznym sektorem gospodarki jest sektor rolno-żywnościowy. Celem jest więc kształcenie finansistów i księgowych rozumiejących

procesy ekonomiczne i finansowe zachodzące w gospodarce, ze szczególnym uwzględnieniem sektora wytwarzającego żywność.

Również w Strategii Rozwoju Wydziału Ekonomicznego postawiono nacisk na wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne, które predestynują absolwentów do wypełniania zadań i pełnienia funkcji kierowniczych w dziedzinach gospodarki związanych z agrobiznesem.

Jednostka zakłada, że absolwent po ukończeniu studiów I stopnia jest przygotowany do wykonywania zawodu finansisty i księgowego – specjalisty/analityka w tym zakresie w przedsiębiorstwach, w tym zwłaszcza w podmiotach sektora rolno-żywnościowego, jednostkach administracji publicznej, organizacjach i instytucjach (publicznych i pozarządowych) – głównie na stanowiskach operacyjnych – w kraju i za granicą. Ma dysponować również niezbędną wiedzą i umiejętnościami do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej.

Na I stopniu studiów Jednostka sformułowała 9 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 11 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty w zakresie wiedzy odnoszą się w szczególności do miejsca ekonomii i finansów w systemie nauk, zależności występujących w gospodarce, systemu podatkowego, systemu ubezpieczeniowego, sektora bankowego, zasad rachunkowości, analizy finansowej, działalności gospodarczej, jednostek samorządu terytorialnego, statystyki opisowej i ekonometrii. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności dotyczą w szczególności wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu procesów ekonomicznych, polityki fiskalnej i monetarnej, analizy finansowej, podejmowania decyzji w przedsiębiorstwach, instytucjach i jednostkach samorządu terytorialnego, zarządzania składnikami majątku, wyboru źródeł finansowania, dokonywania rozliczeń podatkowych i ubezpieczeniowych, prowadzenia ewidencji księgowej, posługiwania się miarami statystycznymi, posługiwania się pojęciami i specjalistyczną terminologią. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych wiążą się z działaniami w zakresie finansów i rachunkowości w środowisku gospodarki rynkowej.

Jednostka zakłada, że absolwenci studiów II stopnia są przygotowani do pracy we wszystkich instytucjach, organizacjach gospodarczych i przedsiębiorstwach, w tym przede wszystkim związanych z gospodarką żywnościową, jak również w administracji lokalnej i centralnej. Mogą pełnić zarówno funkcje kierownicze, jak i wykonawcze w wymienionych jednostkach. Szczególnie predysponowani są do pracy na samodzielnych stanowiskach w bankach i instytucjach finansowych, w biurach rachunkowych, w działach księgowości przedsiębiorstw. Profil kształcenia umożliwia prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Dla II stopnia studiów Jednostka sformułowała 9 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 9 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty odnoszą się do znajomości i rozumienia teorii ekonomii i finansów, a także prawa i metodologii badań w naukach ekonomicznych, zależności w skali makro, istoty i roli instytucji finansowych. Umiejętności odnoszą się głównie do wykorzystywania posiadanej wiedzy w zakresie interpretacji danych, wykorzystywania metod i narzędzi, oceny polityki państwa dla rozwoju sektora rolno-żywnościowego i obszarów wiejskich, umiejętności wydawania rekomendacji. Kompetencje społeczne wiążą się z kompetencjami w zakresie pracy indywidualnej, zespołowej, inicjowania pewnych działań, organizowania aktywności własnej i zespołowej.

Efekty uczenia się na studiach I stopnia, nastawione na przygotowanie teoretyczne i metodyczne do prowadzenia badań ekonomicznych w zakresie finansów, zawarte są częściowo w efektach z zakresu wiedzy (FR1A_W08) oraz umiejętności (FR1A_U07, FR1A_U08, FR1A_U09). Efekty uczenia się

w większym stopniu odnoszą się do wiedzy i umiejętności, kompetencji społecznych oczekiwanych w praktyce zawodowej: na stanowiskach specjalisty księgowego, finansowego, ekonomiczno-administracyjnych.

Efekty uczenia się na studiach II stopnia, nastawione na wiedzę i umiejętności w zakresie stosowania adekwatnych metod badawczych (ilościowych i jakościowych) do analizy problemów gospodarczych oraz włączanie studentów w badania naukowe prowadzone na Wydziale Ekonomicznym, zawarte są częściowo w efektach z zakresu wiedzy (FR2A_W08) oraz umiejętności (FR2A_U01, FR2A_U02). Większość efektów jest przypisana do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych o znaczeniu dla praktyki zawodowej.

Sformułowanie efektów uczenia się, co do zasady, jest adekwatne do odpowiedniego poziomu PRK – 6. dla studiów I stopnia i 7. dla II stopnia z uwzględnieniem zakresu, głębi i kontekstu.

Ponadto odnosząc się do celów kształcenia oraz ich dopasowania do specyfiki kierunku oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, to na I stopniu w 14%, a na II stopniu w 13% do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Ponadto kierunek jest przyporządkowany do dyscypliny technologia żywności i żywienia (2% wyłącznie na I stopniu). Na I stopniu, w jednym efekcie uczenia się z zakresu wiedzy (FR1A_W02) oraz jednym efekcie uczenia się z zakresu umiejętności (FR1A_U04) znajdują się w ich części sformułowania odwołujące się do gospodarki żywnościowej, sektora agrobiznesu i obszarów wiejskich. Pozostałe efekty odnoszą się wyłącznie do dyscypliny ekonomia i finanse.

Na II stopniu, w dwóch efektach uczenia się z zakresu wiedzy (FR2A_W05, FR2_W06) oraz w trzech efektach uczenia się z zakresu umiejętności (FR2A_U03, FR2A_U04 oraz FR2A_U05) znajduje się w ich części odwołanie do gospodarki żywnościowej, sektora agrobiznesu i obszarów wiejskich. Pozostałe efekty odnoszą się wyłącznie do dyscypliny ekonomia i finanse.

Wśród efektów uczenia się znajdują się efekty dotyczące kompetencji komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 (FR1A_U09) na studiach I stopnia oraz na poziomie B2+ (FR2A_U07) na studiach II stopnia. Na II stopniu studiów sformułowane efekty uwzględniają także język specjalistyczny.

Samo sformułowanie efektów uczenia się nie budzi wątpliwości, są zrozumiałe, są sformułowane w sposób umożliwiający ich osiągnięcie. Umożliwiają też stworzenie systemu weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Jednostka przyporządkowała kierunkowe efekty do zajęć (m.in. w programie studiów), sformułowane zostały również zajęciowe efekty uczenia się i zostały one powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia sformułowane dla studiów I i II stopnia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się odzwierciedlają przyjętą koncepcję i cele kształcenia zarówno w odniesieniu do I jak i II stopnia poprzez odzwierciedlenie w efektach uczenia się aspektu badawczego, ale też odwołania do dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się opisują w sposób zrozumiały oczekiwaną od absolwenta wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Ich sformułowanie pozwala na stworzenie systemu ich weryfikacji. Efekty uczenia się są sformułowane w sposób właściwy dla poziomowi 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W efektach uczenia się jest również zawarty komponent wiedzy i umiejętności badawczych, adekwatny do profilu ogólnoakademickiego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Jednostka posiada program studiów dla kierunku finanse i rachunkowość odrębnie dla I oraz II stopnia zawierający wszystkie elementy określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661).

W programie studiów zdefiniowane zostały zajęcia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów. Zajęcia, treści programowe oraz przypisane do nich efekty uczenia się są kompleksowe. Treści programowe odnoszą się do efektów uczenia się. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie ekonomia i finanse, w tym także w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (na I i II stopniu) oraz technologia żywności i żywienia (na I stopniu). Treści programowe są również zgodne z badaniami prowadzonymi przez pracowników Jednostki. Główne kierunki badań pracowników Jednostki obejmują: ekonomiczno-społeczne uwarunkowania funkcjonowania wsi i sektora rolno-żywnościowego w Polsce; konkurencyjność polskiego sektora rolno-spożywczego na rynkach międzynarodowych; efektywność funkcjonowania podmiotów agrobiznesu; finansowanie sektora rolno-żywnościowego i rozwoju obszarów wiejskich; zrównoważony rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich. Badania realizowane przez poszczególne katedry Wydziału dotyczą skali globalnej, makroekonomicznej, mezoekonomicznej i mikroekonomicznej.

Treści programowe realizowane na II stopniu studiów wskazują na ich odmiennność w stosunku do treści realizowanych na I stopniu. W treściach programowych dla zajęć wyeksponowane są treści związane nie tylko z dyscypliną ekonomia i finanse, ale też dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo oraz technologia żywności i żywienia.

Zestaw zajęć na I stopniu obejmuje takie zagadnienia, jak: *matematyka dla ekonomistów, statystyka opisowa, matematyka finansowa, statystyka stosowana, ekonometria* (14 ECTS). Obejmują zagadnienia ekonomiczne: *mikro i makroekonomię, ekonomię integracji europejskiej, międzynarodowe stosunki gospodarcze, politykę gospodarczą* (21 ECTS). Obejmują też zagadnienia finansowe: *finanse, bankowość, finanse przedsiębiorstw, analiza finansowa, finanse publiczne, rynki finansowe, planowanie finansowe* (30 ECTS). Zajęcia z zakresu rachunkowości obejmują zajęcia z: *podstaw rachunkowości, rachunkowości finansowej, systemów informatycznych w rachunkowości* (10 ECTS). Pierwsze zajęcia z finansów i rachunkowości są realizowane w semestrze drugim na pierwszym roku studiów. Wśród zajęć objętych planem studiów znajdują się również zajęcia odnoszące się do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo oraz technologia żywności i żywienia, w tym m.in.: *ekonomika gospodarki żywnościowej, podstawy produkcji rolniczej, podstawy towaroznawstwa produktów rolnych i spożywczych, planowanie finansowe w przedsiębiorstwie agrobiznesu, fundusze UE dla rolnictwa i obszarów wiejskich, przedmiot do wyboru (ekonomika i finansowanie przedsiębiorstw handlowych w agrobiznesie, ekonomika i finansowanie przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych, ekonomika i finansowanie przedsiębiorstw ogrodniczych, prawo rolne, prawo żywnościowe, prawo rozwoju obszarów wiejskich)* – 22 ECTS. Pierwsze zajęcia w tym zakresie są realizowane w semestrze trzecim na pierwszym roku studiów.

Zestaw zajęć na II stopniu obejmuje w szczególności zajęcia: z zakresu ekonomii (*ekonomia menadżerska, makroekonomia, ekonomia międzynarodowa, przedmioty do wyboru* – łącznie 16 ECTS), z zakresu finansów (*polityka pieniężna, zarządzanie płynnością finansową, analiza portfela inwestycyjnego, finanse międzynarodowe, przedmioty do wyboru, ubezpieczenia w gospodarce żywnościowej, korporacje finansowe* – łącznie 23 ECTS), z zakresu rachunkowości (*rachunkowość zarządcza, standardy sprawozdawczości finansowej, rachunkowość budżetowa* – 10 ECTS). Wśród zajęć objętych planem studiów znajdują się również zajęcia odnoszące się do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo (*ekonomia i finansowanie ochrony środowiska, rachunek kosztów w przedsiębiorstwach agrobiznesu, zarządzanie płynnością finansową przedsiębiorstwa agrobiznesu, ubezpieczenia w gospodarce żywnościowej* - łącznie 12 ECTS).

Jednostka zróżnicowała zakres treści programowych zajęć realizowanych na I oraz na II stopniu studiów.

Biorąc jednak pod uwagę fakt, że zajęć z zakresu rachunkowości są tylko trzy rodzaje na I stopniu oraz na II stopniu i zapewniają osiągnięcie tylko 10 ECTS, to **rekomenduje się** zwiększenie liczby i godzin zajęć oraz punktów ECTS, uzyskiwanych z zakresu rachunkowości (w odniesieniu do liczby jednostek lekcyjnych oraz wzbogacenia zakresu oferowanych treści programowych innych zajęć o zagadnienia związane z rachunkowością).

Studia na I stopniu trwają 6 semestrów i prowadzą do uzyskania 182 ECTS i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS zarówno dla całego cyklu kształcenia, jak również dla poszczególnych semestrów i zajęć, jest odpowiedni do założonych efektów uczenia się i umożliwia ich osiągnięcie. W każdym semestrze Jednostka umożliwia osiągnięcie 30 ECTS (z wyjątkiem semestru drugiego, kiedy to studenci uzyskują 32 ECTS na studiach stacjonarnych oraz semestru czwartego i piątego kiedy to studenci uzyskują po 31 ECTS na studiach niestacjonarnych).

Studia na II stopniu trwają 4 semestry i prowadzą do uzyskania 120 ECTS i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS zarówno dla całego cyklu

kształcenia, jak również dla poszczególnych semestrów i zajęć jest odpowiedni do założonych efektów uczenia się i umożliwia ich osiągnięcie. W każdym semestrze Jednostka umożliwia osiągnięcie 30 ECTS.

Sekwencja zajęć jest odpowiednia. W początkowych semestrach studiów realizowane są zajęcia o charakterze podstawowym, ogólnym, następnie kierunkowe do coraz bardziej szczegółowo powiązanych z kierunkiem studiów.

Na studiach I stopnia z ogółu godzin w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia: 37% jest realizowanych w formie wykładów, 37% w formie ćwiczeń na studiach stacjonarnych oraz 26% w formie „inne”, przy ogólnej liczbie 2421 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie; na studiach niestacjonarnych jest to odpowiednio: 35%, 32% oraz 33% przy ogólnej liczbie 1415 godzin.

Na studiach II stopnia z ogółu godzin w bezpośrednim kontakcie z osobą prowadzącą zajęcia: 28% jest realizowanych w formie wykładów, 30% w formie ćwiczeń na studiach stacjonarnych oraz 42% w formie „inne” przy ogólnej liczbie 1476 godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie; na studiach niestacjonarnych jest to odpowiednio: 20%, 40% oraz 40% przy ogólnej liczbie 802 godzin.

Do godzin „innych z udziałem nauczyciela”, ujętych w planie zajęć oraz sylabusach zajęć, Jednostka zalicza godziny: zaliczeń, egzaminów, konsultacji oraz innych aktywności. Jednostka ustalając liczbę godzin w bezpośrednim kontakcie w programie studiów wypełnia wytyczne Jednostki ustalone uchwałą Senatu Uczelni. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, dają możliwość osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przez studentów.

Na studiach I stopnia, Jednostka oferuje zajęcia do wyboru: 30 ECTS zajęć dydaktycznych. Ponadto umożliwia wybór języków obcych (8 ECTS), praktyki zawodowej (7 ECTS), seminarium (7 ECTS) oraz realizacji pracy dyplomowej (8 ECTS). Grupa tych przedmiotów w planie studiów dla studiów I stopnia stanowi ponad 33% punktów ECTS (60/182), co przekracza wskazany przepisami prawa limit i zapewnia studentom swobodę i elastyczność w kształtowaniu ścieżek rozwoju. Warto podkreślić, że 10 ECTS w ramach zajęć dydaktycznych do wyboru studenci uzyskują z zajęć prowadzonych w języku angielskim.

Na studiach II stopnia, Jednostka oferuje zajęcia do wyboru: 20 ECTS zajęć dydaktycznych. Ponadto umożliwia wybór seminarium (14 ECTS) oraz realizacji pracy dyplomowej (18 ECTS). Grupa tych przedmiotów w planie studiów dla studiów II stopnia stanowi 43% punktów ECTS (52/120), co przekracza wskazany przepisami prawa limit i zapewnia studentom swobodę i elastyczność w kształtowaniu ścieżek rozwoju. Warto podkreślić, że 10 ECTS w ramach zajęć dydaktycznych do wyboru studenci uzyskują z zajęć prowadzonych w języku angielskim.

Studentom umożliwia się z wyprzedzeniem zapisy na poszczególne przedmioty z oferty zajęć do wyboru. Obowiązuje ogólna zasada równości szans - każdy student ma równy dostęp do wyboru zajęć, bez względu na średnią ocen czy inne czynniki. W praktyce wybór zajęć opiera się na preferencjach studentów (popularność przedmiotu, renoma wykładowcy) i wytycznych uczelnianych dotyczących liczebności grup ćwiczeniowych (grupa ćwiczeniowa powinna liczyć 20 osób +/- 2 osoby). Przy licznych rocznikach możliwe jest uruchomienie wszystkich trzech przedmiotów. Często uruchamiane są dwa przedmioty z trzech. Przy mniej licznych rocznikach – jeden.

Dążąc do zapewnienia studentom możliwości elastycznego kształtowania własnych ścieżek rozwoju Jednostka przystąpiła do programu PoMost. Jest to program wymiennego kształcenia studentów

pomiędzy partnerskimi uczelniami Miasta Poznania. Umożliwia on osobom studiującym realizację wybranego przedmiotu na innej uczelni publicznej.

Zajęcia realizowane przez Jednostkę są powiązane z aktywnością naukową pracowników (które zostały wymienione wcześniej na s. 12). Przykładem powiązania tematyki prowadzonych zajęć z tematyką prowadzonych zajęć są chociażby takie zajęcia jak: ekonomika gospodarki żywnościowej, podstawy towaroznawstwa produktów rolnych i żywnościowych, finanse przedsiębiorstw, biznes międzynarodowy, statystyka, matematyka finansowa (I stopień) oraz ekonomia menadżerska, ekonomia międzynarodowa, standardy sprawozdawczości finansowej, ekonomia i finansowanie ochrony środowiska.

Na I stopniu Jednostka oferuje zajęcia typu lektorat (łącznie liczba 8 ECTS, łączna liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie 100, realizowanych od semestru drugiego do piątego). Warto podkreślić, że oprócz lektoratu, studenci realizują dodatkowe zajęcia dydaktycznych w języku angielskim (z grupy zajęć do wyboru). Na II stopniu Jednostka oferuje zajęcia w wymiarze 10 ECTS w ramach zajęć dydaktycznych w języku angielskim (zajęcia z grupy zajęć do wyboru). Taka konstrukcja daje studentom możliwość osiągania założonych efektów uczenia się w odniesieniu do kompetencji językowych, z uwzględnieniem języka specjalistycznego.

Program studiów nie przewiduje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Jednak w planie studiów znajdują się zajęcia *dialog i negocjacje w zakresie finansów* (3 ECTS) na I stopniu, które w treściach programowych odwołują się do psychologii (która również znajduje się w dziedzinie nauk społecznych). **Rekomenduje się** włączenie w program studiów I oraz II stopnia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, z uwzględnieniem wymaganej przepisami prawa liczby punktów ECTS.

Program studiów nie przewiduje zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Podczas pandemii opracowano ogólnouczelniane i wydziałowe rozwiązania w zakresie procesu dyplomowania online oraz realizacji i zaliczania zajęć, a także ewaluacji zajęć prowadzonych zdalnie, które podlegały zarówno hospitacjom, jak i ankietyzacji. Obecnie, na Wydziale Ekonomicznym w trybie zdalnym prowadzone są wyłącznie niektóre zajęcia anglojęzyczne, prowadzone przez wykładowców zagranicznych (np. wybrany do hospitacji przez ZO PKA przedmiot - *Introduction to political economy and economic policy*). W takim przypadku, wykłady i ćwiczenia profesorowie prowadzą ze swoich macierzystych uczelni.

Prowadzący zajęcia, mimo trybu stacjonarnego, tworzą zespoły (grupy) studentów w ramach istniejących platform nauczania zdalnego (generalnie w aplikacji MS Teams). Zespoły służą do sprawnego przekazywania informacji i materiałów dydaktycznych w ramach utworzonych grup. Tym samym, platformy te stanowią drugi, obok Wirtualnego Dziekanatu, kanał przekazywania materiałów i komunikacji ze studentami. Awaryjnie, za zgodą studentów i Prodziekana ds. studiów, w przypadku, jeśli został utworzony zespół(y) na platformie cyfrowej, możliwe jest też odpracowanie zajęć, które nie odbyły się w terminie (np. z powodu choroby prowadzącego, wyjazdu studyjnego studentów, itp.).

Niektórzy wykładowcy, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych, wykorzystują metody i techniki kształcenia na odległość do weryfikowania efektów uczenia się. Realizacja zaliczeń i egzaminów odbywa się najczęściej w aplikacji Forms. Skorzystanie z tego sposobu jest akceptowane przez studentów niestacjonarnych, gdyż ogranicza problemy logistyczne i eliminuje koszty dojazdu na Uczelnię w sesji egzaminacyjnej. Ewentualne stosowanie tego typu rozwiązań jest uzgadniane ze studentami podczas pierwszych zajęć.

W ramach zajęć dydaktycznych na kierunku finanse i rachunkowość stosowane są zróżnicowane metody kształcenia. Na wykładach zasadniczo stosuje się metody podające przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnych. W celu aktywizacji studentów, prowadzący podczas wykładów często zachęcają ich do dyskusji zadając pytania oraz zachęcają do zadawania pytań. Na ćwiczeniach zakres metod obejmuje: rozwiązywanie studiów przypadków i zadań. Ponadto w ramach przedmiotu *systemy informatyczne w rachunkowości* studenci uczą się praktycznych podstaw funkcjonowania programu finansowo-księgowego (Symfonia 2022.1). Natomiast w trakcie ćwiczeń z przedmiotu *analiza finansowa* studenci przygotowują projekt analizy finansowej wybranego przedsiębiorstwa.

Analiza treści sylabusów potwierdza stosowanie wyżej wskazanych metod kształcenia. Z treści sylabusów (np. technologie informacyjne, statystyka opisowa, rachunkowość finansowa, analiza finansowa) jednak nie wynika wykorzystywanie specjalistycznego oprogramowania. Za to w karcie zajęć statystyka stosowana przewiduje się wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego, a w karcie zajęć systemy informatyczne w rachunkowości przewiduje się specjalistyczne oprogramowanie.

Jednak z treści sylabusów nie wynika korzystanie z literatury obcojęzycznej.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość realizują w trakcie studiów różnorodne projekty. Ich celem jest umożliwienie praktycznego stosowania wiedzy teoretycznej, rozwijanie umiejętności analitycznych i problemowych studentów oraz przygotowanie ich do pracy w zawodach związanych z finansami i rachunkowością. Są one wbudowane w proces kształcenia poprzez umożliwienie studentom praktycznego wdrożenia wiedzy teoretycznej w realnych sytuacjach biznesowych. Przykłady zajęć, na których realizowane są prace projektowe (zespołowe lub indywidualne): *finanse międzynarodowe* (projekty typu case study dotyczące takich zagadnień jak: organizacje międzynarodowe, najważniejsze waluty świata, największe centra finansowe świata, najważniejsze banki świata, największe giełdy na świecie, największe kryzysy finansowe na świecie), *biznes międzynarodowy* (przedstawienie przez studentów projektu „Pomysł na biznes międzynarodowy” z uwzględnieniem strategii wejścia na rynek zagraniczny, charakterystyki rynku zagranicznego i grupy klientów docelowych i innych istotnych aspektów związanych z prowadzeniem biznesu), *analiza finansowa jednostek samorządu terytorialnego* (przygotowanie analizy sytuacji finansowej wybranego samorządu), *analiza finansowa* (studium przypadku), *analiza portfela inwestycyjnego* (projekt przygotowany w grupach z wykorzystaniem Excela: pomiar i analiza dochodu oraz ryzyka inwestycji w papiery wartościowe, konstrukcja i ocena efektywności portfeli inwestycyjnych).

Wśród stosowanych metod aktywizujących studentów można wskazać: rozwiązywanie studiów przypadków i przedstawianie ich na zajęciach, rozwiązywanie zadań podczas zajęć i przeznaczonych do realizacji w ramach nauki własnej – raporty analityczne przygotowywane indywidualnie lub zespołowo na podstawie danych opracowanych i skonsultowanych z prowadzącym, planowanie i realizacja projektów, których efekty są prezentowane i poddane dyskusji na zajęciach, wygłaszanie przez studentów prezentacji na podstawie samodzielnie opracowanego poza zajęciami materiału, ale w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem prowadzącym zajęcia, prowadzenie dyskusji na podstawie zarekomendowanej przez nauczyciela literatury przedmiotu, przygotowanie dłuższych wypowiedzi pisemnych (esejów, prac licencjackich, magisterskich).

Na zajęciach z lektoratu z języka obcego stosowane są następujące metody kształcenia: metoda komunikacyjna w oparciu o różnego rodzaju media, metody podające, problemowe, eksponujące, praktyczne, kontroli i oceny, praca w parach i grupach, dyskusje, symulacje, rozwiązywanie problemów, studium przypadku.

Na zajęciach do wyboru prowadzonych w języku obcym (zarówno na I, jak i na II stopniu) stosowane są następujące metody kształcenia: wykład z prezentacją multimedialną oraz na ćwiczeniach: studium przypadku, dyskusja, praca w grupach.

Wyżej wskazane metody są nastawione na osiągnięcie efektów uczenia się zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności (w tym badawczych pozwalających na prowadzenie lub uczestniczenie w prowadzeniu badań naukowych) oraz kompetencji społecznych.

Indywidualizację toku studiów zapewnia możliwość wyboru przedmiotów z modułu przedmiotów do wyboru, języków obcych, praktyki zawodowej, seminarium oraz realizacji pracy dyplomowej. Grupa tych przedmiotów w planie studiów dla studiów I stopnia stanowi ponad 33% punktów ECTS (60/182), a na studiach II stopnia 43% punktów ECTS (52/120). Każdy student ma możliwość indywidualnego wyboru tematu pracy i promotora.

Dopuszcza się także możliwość zastosowania indywidualnej organizacji studiów, bez zmiany zakresu programowego, polegającej na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych oraz możliwości wyboru grupy ćwiczeniowej - zgodnie § 13 regulaminu studiów. Zasady indywidualnej organizacji studiów, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb, dla studentów z niepełnosprawnościami określa § 14 regulaminu studiów (Jednostka każdorazowo dobiera zakres wsparcia studenta we współpracy z Centrum Wsparcia i Rozwoju – np. asystent studenta, wypożyczanie sprzętu wspierającego proces studiowania). Prodziekan ds. studiów może również udzielić zgody na większą niż standardowo, usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności powtarzania przedmiotu. Szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów (weryfikowane w szczególności na podstawie wyników w studiach), mogą być podstawą do studiowania według indywidualnego programu studiów na zasadach określonych w § 15 regulaminu studiów. Zasady te określają zarówno kto może się ubiegać o takie rozwiązanie oraz kto podejmuje decyzje oraz kto określa sposób jego realizacji. Zasady te w sposób kompletny regulują procedurę indywidualizacji kształcenia.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia, na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwiając kompleksowe przygotowanie studentów kierunku finanse i rachunkowość do przyszłej pracy zawodowej nabywając przy tym kompetencje badawcze. Dla studiów II stopnia nie przewidziano do realizacji w programie praktyk zawodowych.

Program praktyk studenckich zawiera cele praktyk, ich wymiar oraz efekty uczenia się, które student powinien osiągnąć. Czas trwania praktyki zawodowej wynosi 160 godzin oraz dodatkowo 15 godzin konsultacji, zgodnie z efektami uczenia się zawartymi w sylabusie przedmiotu praktyka zawodowa oraz planem i programem studiów, dla których przyporządkowano 7 ECTS. Praktyka realizowana jest w okresie od IV do VI semestru studiów, a jej odbycie stanowi konieczny warunek ukończenia studiów. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk są prawidłowe, a umiejscowienie praktyk w planie studiów, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Organizację praktyk oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta w przedsiębiorstwie przyjmującym na praktyki unormowane zostały przez Uczelnię w regulaminie praktyk dla kierunku finanse i rachunkowość. Dla praktyk zawodowych opracowany został program praktyk zawodowych, sylabus przedmiotu *praktyki zawodowe*, w którym enumeratywnie wskazano szereg efektów uczenia się, które powinni osiągnąć studenci w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Efekty uczenia się, przypisane dla praktyk zawodowych, są zgodne z efektami przypisanymi dla pozostałych zajęć. Zakładane efekty uczenia się oraz sposoby ich weryfikacji zostały określone w sylabusie przedmiotu

praktyki zawodowe. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są poprawne.

Ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, dokonywana przez opiekuna praktyk, ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie związane z działalnością zawodową oraz kwalifikacje merytoryczne opiekuna praktyk są odpowiednie, aby zapewnić właściwy poziom nadzoru nad realizacją praktyk. Właściwe są także relacje opiekuna praktyk z pracodawcami.

Studenci wybierając miejsce praktyk mogą skorzystać z miejsc praktyk oferowanych przez Uczelnię lub praktykę indywidualną – student samodzielnie inicjuje podpisanie porozumienia z podmiotem przyjmującym na praktykę i organizuje praktykę samodzielnie, po zaakceptowaniu przez osobę sprawującą nadzór nad praktykami. Uczelnia posiada sformalizowane porozumienia z pracodawcami w sprawie realizacji praktyk zawodowych. Liczba miejsc praktyk, oferowana studentom ocenianego kierunku, jest w pełni wystarczająca. Studenci kierunku finanse i rachunkowość odbywają praktyki m.in. w: instytucjach finansowych (np. bankach, towarzystwach ubezpieczeniowych), biurach rachunkowych, kancelariach podatkowych, urzędach (np. centralnych, regionalnych, lokalnych administracji rządowej, samorządowej i unijnej itp.) lub w przedsiębiorstwach (np. produkcyjnych, handlowych, usługowych itp. – działach finansowych, księgowych, kadrowych itp.). Infrastruktura miejsc odbywania praktyk są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się.

W czasie trwania pandemii COVID-19 praktyki odbywały się zgodnie z programem studiów, w porozumieniu z pracodawcami, mając na względzie sytuację epidemiologiczną.

Dokumentacja praktyk zawodowych składa się m.in. z: wniosku o odbycie praktyki zawodowej, umowy o organizację studenckiej praktyki zawodowej oraz dziennika praktyk.

Podstawowym narzędziem kontroli osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie praktyk zawodowych jest analiza dokumentacji praktyk prowadzona i gromadzona w sposób określony w regulaminie, która opisuje przebieg praktyki, w tym wskazuje na zrealizowane zadania i uzyskane efekty uczenia się. Zaliczenie praktyk studenckich odbywa się na podstawie rozmowy odbytej z uczelnianym opiekunem praktyk. Opiekun praktyk nadzoruje jakość i rzetelność odbywania przez studenta praktyk. Opiekun praktyki z ramienia Uczelni weryfikuje przedstawioną przez studenta dokumentację i dokonuje analizy złożonego przez studenta dziennika praktyk, w zakresie realizacji przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Proces oceny praktyki ma charakter kompleksowy i jest powiązany z oceną stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia prowadzi hospitacje praktyk. Hospitacje praktyk przeprowadza wyznaczony przez Dziekana Opiekun.

Każdy wybór przez studenta miejsca odbywania praktyk zawodowych był zatwierdzany przez Opiekuna praktyk, w oparciu o przyjęte kryteria jakościowe. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i jest zgodne z procesem uczenia się, umożliwiając studentom osiągnięcie efektów uczenia się oraz właściwy przebieg praktyk.

Praktyki zawodowe podlegają procesowi ewaluacji, ankietyzacji z udziałem studentów, celem monitorowania i podnoszenia jakości procesu realizacji studenckich praktyk zawodowych na poziomie organizacyjnym i merytorycznym, z możliwością uzyskania zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Jednostka realizuje kształcenie zgodnie z organizacją roku akademickiego w podziale na dwa semestry. Każdy z semestrów na studiach stacjonarnych obejmuje 15 tygodni dydaktycznych. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w trakcie dwudniowych zjazdów (sobota-niedziela), których liczba wynosi od 6 do 8 w każdym semestrze. W semestrze zimowym i letnim sesja egzaminacyjna trwa 2 tygodnie, a sesja poprawkowa 1 tydzień. Przewidziana jest także tygodniowa przerwa międzysemestralna. Udział we wszystkich zajęciach dydaktycznych jest obowiązkowy. Czas trwania kształcenia uwzględnia nakład pracy własnej studenta, zajęcia pozostające w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem oraz umożliwia realizację zakładanych efektów uczenia się.

Student na bieżąco jest informowany o uzyskanych wynikach zaliczeń, egzaminów poprzez elektroniczny indeks funkcjonujący w Jednostce od 2014 r.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek. Pracownicy Jednostki prowadzą badania naukowe w ramach dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek i wykorzystują swoje wyniki badań w procesie kształcenia. Harmonogram realizacji programu studiów obejmuje odpowiednio 6 semestrów (dla studiów I stopnia) oraz 4 semestry (dla studiów II stopnia). Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, przypisanych do zajęć lub grup zajęć, dają możliwość studentowi osiągnięcie efektów uczenia się.

Formy i organizacja zajęć nastawione są na osiąganie efektów uczenia. Metody kształcenia wymagają aktywnego udziału studenta w procesie nauczania i uczenia się. Organizacja procesu nauczania oraz roku akademickiego zapewnia wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się (czas zajęć dydaktycznych) oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się (czas zaliczeń i egzaminów).

Program i organizacja praktyk zawodowych, nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc ich odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, zapewniają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia dla kierunku finanse i rachunkowość organizując praktyki zawodowe umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przygotowując studentów do prowadzenia badań naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady i tryb rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia I i II stopnia są uchwalane corocznie przez Senat Uczelni.

Podstawą postępowania kwalifikacyjnego na studia I stopnia jest punktacja wynikająca z podsumowania:

- wyniku egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości (stara matura) z wybranego przedmiotu kierunkowego (matematyka albo geografia, albo informatyka, albo historia, albo wiedza o społeczeństwie, albo biologia),
- wyników egzaminu maturalnego (z części pisemnej) lub egzaminu dojrzałości (z części pisemnej lub ustnej) z języka polskiego i języka obcego nowożytnego – 20% (2x10%) punktów.

Dla kandydatów zdających egzamin maturalny, według aktualnie obowiązujących przepisów, łączną punktację stanowi suma:

- 1) wyniku egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu kierunkowego,
- 2) wyniku z części pisemnej egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (wynik lepszy),
- 3) wyniku z części pisemnej obowiązkowego języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (wynik lepszy).

Bez postępowania kwalifikacyjnego na studia I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość, z maksymalną liczbą punktów przewidzianą w postępowaniu kwalifikacyjnym, są przyjmowani laureaci i finaliści wybranych olimpiad stopnia centralnego, jak również laureaci konkursu ogólnopolskiego „Zostań ekonomistą” organizowanego przez Dziekana Wydziału Ekonomicznego UPP (kwestie te regulują uchwały Senatu).

Na studia II stopnia mogą być przyjęci kandydaci z tytułem zawodowym magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędnym. Postępowanie kwalifikacyjne na studia stacjonarne i niestacjonarne odbywa się na podstawie rankingu wynikającego z podsumowania średniej z ocen kończących przedmioty studiów I stopnia oraz wyniku ukończenia tych studiów (ocena na dyplomie). Minimalna, wymagana liczba punktów uprawniający kandydata do przyjęcia na studia stacjonarne II stopnia wynosi 6,0 (jest to suma średniej z ocen kończących przedmioty studiów I stopnia oraz oceny na dyplomie ukończenia tych studiów).

Stosowane rozwiązania w zakresie procedur rekrutacyjnych są zgodne z obowiązującymi przepisami. Dają możliwość na selekcję kandydatów. Ale też są obiektywne i nie ograniczają możliwości aplikowania każdemu, kto wyraża zainteresowanie.

Istnieje formalny proces weryfikacji i uznania przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w sposób instytucjonalnie zorganizowany lub niezorganizowany, poza systemem studiów. Ujęty jest on w procedurę tzw. potwierdzenia efektów uczenia się. Postępowanie prowadzone jest przez powołaną przez Prodziekana ds. studiów, w porozumieniu z Radą Programową Kierunku Studiów (RPKS), komisję weryfikującą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne kandydata. Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, przy czym kandydatowi

można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć. Wydział Ekonomiczny nie przeprowadzał do tej pory tego typu procedury.

Warunki i zasady uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni zostały określone w § 12 regulaminu studiów. Zgodnie z tymi zasadami, student może realizować część programu kształcenia na innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Dotyczy to najczęściej tych uczelni z którymi UPP ma zawarte porozumienie, np. w ramach programu Erasmus+. Program kształcenia w innej uczelni, dla studenta podejmującego studia poza Uczelnią ustala indywidualnie, w porozumieniu ze studentem, Wydziałowy koordynator ds. wymiany w ramach programu Erasmus+, a zatwierdza Prodziekan ds. studiów. Program kształcenia w innej uczelni, zapewniający realizację etapu studiów przewidzianego planem na Uniwersytecie, stanowi podstawę zaliczenia etapu studiów odbytych na innej uczelni. Punkty ECTS uzyskane poza uczelnią macierzystą uznaje się w przypadku zbieżności uzyskanych efektów uczenia się, potwierdzonej na podstawie sylabusów. W przypadku wystąpienia różnic programowych między planem studiów na Uczelni a ofertą dydaktyczną uczelni, do której został skierowany student, Prodziekan ds. studiów wyznacza przedmioty uzupełniające różnice programowe i termin ich zaliczenia.

Procedura i zasady dyplomowania na Wydziale Ekonomicznym są regulowane Zarządzeniem Rektora. Seminaρια dyplomowe rozpoczynają się w IV semestrze studiów I stopnia i w II semestrze studiów II stopnia. Wybór nauczyciela akademickiego do prowadzenia seminarium dyplomowego czy bezpośredniej opieki (promotorstwa) przy prowadzeniu pracy dyplomowej jest oparty na kilku zasadach, w tym: kompetencjach i doświadczeniu zawodowym osoby prowadzącej seminarium oraz zgodność zainteresowań studenta i opiekuna. Opiekun naukowy winien posiadać co najmniej stopień doktora (zarówno na I jak i II stopniu studiów).

Student wybiera temat pracy dyplomowej (spośród proponowanych przez Kierowników Katedr, bądź zgłoszonych przez przedsiębiorców lub inne instytucje zewnętrzne) lub zgłasza własną propozycję tematu, a następnie przygotowuje w porozumieniu z promotorem kartę pracy dyplomowej na określonym formularzu. Prodziekan ds. studiów, po akceptacji przez przewodniczącego Rady Programowej Kierunku, zatwierdza tematy prac dyplomowych nie później niż rok przed planowanym terminem ukończenia studiów. Student przygotowuje pracę dyplomową zgodnie z wymaganiami określonymi przez ww. Radę Programową, opublikowanymi na stronie internetowej Wydziału.

Zarządzeniem Rektora z 2019 r. oraz w wydziałowych standardach prac dyplomowych określono wytyczne dla prac dyplomowych, odrębne dla I i II stopnia studiów. Zgodnie z nimi praca dyplomowa licencjacka jest samodzielnym opracowaniem i może mieć charakter opisowy, analityczny, studium przypadku, projektowy, badawczy. Pierwsza część pracy powinna obejmować rozdział nawiązujący do przedmiotu badań (opracowany w oparciu o literaturę przedmiotu), a kolejne części powinny zawierać rozwinięcie tematu wraz z wynikami badań empirycznych i ich interpretacją. Praca dyplomowa magisterska powinna wykazać umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz korzystania z metod badawczych w danej dyscyplinie. Powinna mieć charakter koncepcyjny, naukowo-badawczy oraz dowodzić pogłębionej wiedzy dyplomanta w zakresie kierunku kształcenia. Przedmiotem pracy może być m.in. opracowanie lub udoskonalenie metody badawczej lub pomiarowej. Pierwsza część pracy magisterskiej powinna zawierać nawiązanie do teorii ekonomii i finansów, dotychczasowych badań oraz przegląd literatury związany z tematem pracy. W kolejnych częściach pracy powinny zostać zawarte rozwiązywanie tematu wraz z wynikami badań empirycznych i ich interpretacją.

Jednostka przewiduje możliwość zmiany tematu pracy dyplomowej lub promotora (w uzasadnionych sytuacjach i za zgodą Prodziekana ds. studiów). Po przygotowaniu pracy, student, po akceptacji promotora, poświadczonej podpisem na stronie tytułowej, składa trzy egzemplarze pracy dyplomowej w dziekanacie (z załączonymi podpisanymi oświadczeniami), wraz z raportem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) oraz umieszcza jej wersję elektroniczną w Wirtualnym Dziekanacie na swoim koncie. Termin złożenia pracy oraz możliwości jego przedłużenia określa § 49 regulaminu studiów. Promotor i recenzent sporządzają recenzje pracy dyplomowej (poprzez wirtualny dziekanat) i przekazują je do dziekanatu nie później niż 3 dni robocze przed terminem egzaminu dyplomowego.

Jednostka posiada wytyczne w zakresie recenzowania prac dyplomowych. I tak standardy dyplomowania precyzują, że:

- 1) Prace licencjackie recenzują: profesorowie, doktorzy habilitowani oraz doktorzy nauk ekonomicznych lub społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse, którzy posiadają udokumentowany dorobek publikacyjny lub dydaktyczny związany z kierunkiem i profilem studiów,
- 2) Prace magisterskie recenzują profesorowie i doktorzy habilitowani, którzy posiadają udokumentowany dorobek publikacyjny lub dydaktyczny związany z kierunkiem i profilem studiów.

Jednostka przestrzega zasady, że recenzent pracy licencjackiej nie może posiadać niższego stopnia naukowego niż promotor. Przegląd wykazu tematów prac dyplomowych obronionych w ostatnim okresie potwierdza realizowanie tej zasady.

Student ma prawo zapoznania się z recenzjami. Termin egzaminu wyznacza Prodziekan ds. studiów, przy czym egzamin nie powinien odbyć się później niż miesiąc od daty złożenia pracy dyplomowej. Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem koniecznym przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego. Tryb przeprowadzania egzaminu dyplomowego jest określony w § 50-52 regulaminu studiów, a szczegółowy jego przebieg precyzują wytyczne opracowane przez RPKS, zamieszczone na stronie internetowej Wydziału – osobno dla studiów I i II stopnia.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi przewodniczący i dwóch członków. Na egzaminie dyplomowym licencjackim, przed prezentacją tez i wyników pracy oraz dyskusją nad pracą, dyplomant losuje z opublikowanej na stronie internetowej Wydziału, listy zagadnień egzaminacyjnych dla kierunku finanse i rachunkowość jedno pytanie, na które udziela odpowiedzi. Na egzaminie magisterskim losowane są dwa pytania. Ostateczny wynik studiów określa się jako sumę $3/5$ średniej ze studiów, $1/5$ średniej z ocen pracy dyplomowej i $1/5$ oceny egzaminu dyplomowego (obejmującej odpowiedź/odpowiedzi na wylosowane pytanie/pytania oraz dyskusję nad pracą).

Lista zagadnień na egzamin dyplomowy jest znana studentowi przed egzaminem. Większość pytań bezpośrednio odnosi się do zagadnień z zajęć, które student zaliczył już w trakcie kształcenia. Aktualna lista pytań zawiera przykładowo następujące sformułowania: Klasyfikacja kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa (pojęcia, koszty implícite i explicit, koszt marginalny i alternatywny); Funkcje zarządzania (pojęcie funkcji zarządzania, kryteria oceny efektywności działań); Bezrobocie (pojęcie, mierzenie, typy, skutki) dla I stopnia oraz Teoria gier w decyzjach przedsiębiorstw (pojęcie, klasyfikacja, przykłady); Keynesowski model równowagi makroekonomicznej IS-LM (równowaga na rynku dóbr i usług, równowaga na rynku pieniądza, polityka fiskalna i monetarna a zmiany równowagi); Kryzysy finansowe (kryzys walutowy, bankowy, zadłużenia międzynarodowego, systemu finansowego) dla II stopnia. Biorąc pod uwagę fakt, że Jednostka kształci na profilu ogólnoakademickim, to lista mogłaby obejmować zagadnienia problemowe, opisujące związki przyczynowo-skutkowe czy zależności między

badanymi zjawiskami omawianymi na różnych zajęciach. Po zdaniu egzaminu dyplomowego absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów (według wzoru zatwierdzonego przez Senat) wraz z suplementem do dyplomu. Na wniosek absolwenta dyplom wraz z suplementem może być wydany w języku obcym.

Jednostka prowadzi monitorowanie i oceny postępów studentów (tj. przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie itp.). Stwierdzono, że na studiach I stopnia stopień odsiewu jest znacznie wyższy niż na II stopniu studiów. Głównym powodem skreślenia z listy studentów jest niepodjęcie studiów, rezygnacja ze studiów tych studentów, którzy podjęli dwa kierunki studiów oraz nieuzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS. Szczegółowa analiza, zwłaszcza ostatniej przyczyny, pozwala m.in. na wychodzenie naprzeciw problemom występującym w procesie nauczania i uczenia się studentów. Przykładem mogą być zajęcia nadprogramowe z matematyki, oferowane przez Wydział Ekonomiczny studentom rozpoczynającym studia na I stopniu, pozwalające uzupełnić wiedzę w tym zakresie. Analiza wyników nauczania w ostatnich latach wskazuje bowiem, że studenci I roku mają problemy z zaliczaniem przedmiotów ilościowych, takich jak: *matematyka dla ekonomistów*, *statystyka opisowa* i *ekonometria*. W ostatnich latach z tego typu zajęć dodatkowych corocznie korzystało wielu studentów Wydziału, z czego większość stanowili studenci kierunku finanse i rachunkowość. Istotne znaczenie w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów mają realizowane na WE programy stażowe i wyjazdy studyjne, które umożliwiają uzupełnienie przekazywanych treści programowych o praktyczne aspekty, a tym samym lepsze zrozumienie przyswajanych przez studentów zagadnień.

Mniejszej skali odsiewu studentów na studiach II stopnia towarzyszy z kolei większa nieterminowość w ukończeniu studiów, co wiąże się z kolei z częstym zjawiskiem podejmowania pracy przez studentów, również studiujących w trybie stacjonarnym. Najczęstszymi powodami skreślenia z listy studentów na tym poziomie studiów są problemy osobiste (zdrowotne), w przypadku studiów niestacjonarnych, a także problemy zawodowe (trudności z pogodzeniem pracy zawodowej ze studiami), a po zaliczeniu wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów, trudności ze sfinalizowaniem pracy dyplomowej.

Zasady weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się i oceniania studentów zostały sprecyzowane w programie studiów. Podstawą sprawdzania założonych efektów uczenia się jest system oceny prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych. Zasady oceniania studentów są ujęte w regulaminie studiów, a szczegółowe wymagania są zamieszczone w sylabusach. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się odbywa się według harmonogramu sesji egzaminacyjnych, które corocznie reguluje Zarządzenie Rektora w sprawie podstawowych elementów organizacji roku akademickiego.

Warunki i tryb realizacji modułu/przedmiotu określa regulamin ustalony przez jego kierownika, podawany do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. W ciągu semestru student jest zobowiązany uzyskać co najmniej 30 punktów ECTS. W razie uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej studentowi przysługuje prawo do jednokrotnego powtórzenia egzaminu oraz do egzaminu komisyjnego. Studenci o wynikach zaliczenia/egzaminu są informowani poprzez wirtualny dziekanat i elektroniczny indeks. Student, który nie zaliczył semestru może wnioskować o warunkowy wpis na kolejny semestr oraz powtarzanie niezaliczonego przedmiotu/semestru/roku studiów. Stosowane metody weryfikacji efektów uczenia odnoszą się do każdego rodzaju efektów uczenia się

(wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), w tym także odnoszących się do. prowadzenia lub uczestniczenia w prowadzeniu badań

Elementem umożliwiającym uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jest stosowana procedura oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, procedura zasięgania opinii absolwentów (bezpośrednio po ukończeniu studiów), procedura monitorowania losów zawodowych absolwentów a także procedura hospitacji zajęć.

Zasady weryfikacji efektów uczenia się są elastyczne i dają możliwość na dopasowanie do potrzeb studentów, zapewniają bezstronność i wiarygodność ocen. Warto podkreślić, że Jednostka w procesie weryfikacji efektów uczenia się stosuje wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami - na przykład istnieje możliwość dostosowania formy egzaminu do możliwości studenta (np. zmiana formy z ustnej na pisemną, zgoda na użycie laptopa do pisania, wydłużenie czasu zaliczeń i egzaminów).

Na I stopniu realizowany lektorat z zajęć w języku obcym oraz dodatkowe zajęcia z języka specjalistycznego, w tym stosowane metody weryfikacji (testy, kolokwia, przygotowanie projektu) umożliwiają osiągnięcie założonych kompetencji językowych odpowiednio B2 na I stopniu oraz B2+ na II stopniu.

Jednostka posiada wdrożone procedury działań antymobbingowych i antydyskryminacyjnych. Zarówno studenci, jak i pracownicy, znają te zasady i możliwości ich zastosowania.

W przypadku pisemnej weryfikacji wszystkie prace zostają, po ich ocenie, zarchiwizowane (dotyczy to również egzaminów/testów online, które są zarchiwizowane przez prowadzących elektronicznie). Prace etapowe podlegające dokumentowaniu to prace zaliczające daną formę zajęć (kolokwium dla ćwiczeń oraz egzamin dla wykładu). W odniesieniu do weryfikacji efektów uczenia się w innej formie niż pisemna (np. udział w dyskusji, prezentacja, referaty itd.) osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się jest oceniane przez nauczyciela akademickiego, a ocena jest odzwierciedlona w końcowej ocenie (stopniu) z danego przedmiotu, która zostaje wpisana do protokołu jego zaliczenia. Zgodnie z regulaminem studiów, wyniki studenta uzyskiwane podczas studiów dokumentowane są w protokołach zaliczenia przedmiotu i w kartach okresowych osiągnięć studenta w postaci podpisanych przez Prodziekana ds. studiów wydruków danych elektronicznych z wirtualnego dziekanatu. Do dokumentacji studiów zalicza się również pracę dyplomową (w formie papierowej oraz pliku pdf w wirtualnym dziekanacie).

Procedurę monitorowania losów zawodowych absolwentów na Uczelni określa Zarządzenie Rektora nr 70/2020 z dn. 19.05.2020 r. w sprawie procedury monitorowania losów zawodowych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. W badaniu losów absolwentów Uczelni wykorzystywane są dwa typy źródeł danych. Pierwsze źródło stanowią opinie absolwentów uzyskiwane w ramach prowadzonego od 2016 roku przez Biuro Karier UPP monitoringu losów absolwentów, przy wykorzystaniu elektronicznej ankietyzacji. Drugim ważnym źródłem informacji w ocenie losów absolwentów jest ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych. Jednostka odnosi pozycję na rynku pracy swoich absolwentów do chociażby Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Katowicach, Krakowie, czy Wrocławiu.

Co do zasady, prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, a także prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Jednak w procesie przeglądu wybranych prac dyplomowych zwrócono uwagę na pewne niedociągnięcia:

- Braki w kompletności wstępu: sformułowania problemu, hipotezy, omówienia metod, źródeł informacji (np.: Analiza porównawcza finansowania zakupu środka trwałego kredytem i leasingiem);
- Braki w uwzględnianiu literatury obcojęzycznej (np. Analiza porównawcza finansowania zakupu środka trwałego kredytem i leasingiem, Analiza finansowa inwestycji giełdowych na przykładzie Hm Inwest S.A., Ocena efektywności form opodatkowania działalności gospodarczej osób fizycznych w latach 2021-2022, Wynik finansowy w ujęciu bilansowym i podatkowym w wybranym podmiocie gospodarczym);
- Braki we wskazaniu powodu i uzasadnieniu obniżenia oceny w recenzji opiekuna naukowego lub recenzenta (np.: Analiza porównawcza finansowania zakupu środka trwałego kredytem i leasingiem);
- W przypadku prac magisterskich – tematyka, złożoność problemu i metodyka prac są bardziej adekwatne do efektów uczenia się na I stopniu studiów (np. Porównanie płynności finansowej przedsiębiorstw branży mleczarskiej na przykładzie wybranych spółdzielni mleczarskich, Analiza finansowa inwestycji giełdowych na przykładzie Hm Inwest S.A.);
- Prace w większym stopniu aplikacyjne – praktyczne (np. Analiza porównawcza finansowania zakupu środka trwałego kredytem i leasingiem);
- Braki w komentarzu opiekuna naukowego przy dopuszczaniu pracy z wysokim wskaźnikiem wiodącym z JSA (Stan i rozwój rynku ubezpieczeń na życie w Polsce w dobie pandemii).

Rekomenduje się uszczegółowienie standardów prac dyplomowych oraz ich stosowanie zarówno dla prac dyplomowych I, jak i II stopnia przez opiekunów naukowych oraz recenzentów.

Studenci są współautorami ok. 20 publikacji. Publikacje te zostały przygotowane we współpracy z pracownikami Jednostki i zostały opublikowane w czasopiśmie naukowych. Ponadto studenci przygotowują samodzielne publikacje pod opieką pracowników Jednostki. Studenci uczestniczą w konferencjach, w tym międzynarodowych, wygłaszają referaty, uzyskują wysokie miejsca w konkursach za wygłoszony referat. Studenci biorą też udział w innych konkursach (i uzyskują w nich wysokie noty), np.: z zakresu spółdzielczości w konkursie Krajowej Rady Spółdzielczej, konkursie na najlepszą pracę magisterską tematycznie związaną z Powiatem Gostyńskim, konkursie na najlepszą pracę magisterską dotyczącą rozwoju obszarów wiejskich organizowanym przez Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk - IRWiR PAN oraz Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, konkursie najlepszych prac dyplomowych tematycznie związanych z Ziemią Jarocińską, Ogólnopolskich Akademickich Mistrzostwach Menedżerskich.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka posiada formalnie przyjęte i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia (zarówno w drodze rekrutacji, jak i uznawania i potwierdzania efektów uczenia się), co umożliwia właściwy dobór kandydatów. Jednostka posiada system monitorowania progresji studentów i zaliczania

poszczególnych semestrów i lat studiów. Ponadto Jednostka posiada formalną procedurę dyplomowania. Stosowany, w oparciu o przyjęte wyżej wskazane zasady, przez Jednostkę system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się. Stosowane metody weryfikacji zapewniają bezstronność, wiarygodność i porównywalność ocen, przy jednoczesnym uwzględnianiu indywidualnych potrzeb studentów, a w szczególności tych z niepełnosprawnościami. Studenci biorą udział w działalności naukowej Jednostki. Prace etapowe i egzaminacyjne oraz prace dyplomowe są związane z kierunkiem studiów. Jednostka monitoruje pozycję absolwentów na rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku finanse i rachunkowość na studiach I i II stopnia zajęcia dydaktyczne prowadzi 71 pracowników Wydziału Ekonomicznego UPP. 68% kadry tego kierunku stanowią pracownicy Wydziału, natomiast pozostałe 32% to doktoranci, wykładowcy z zagranicy (11 osób) oraz pracownicy zatrudnieni na innych wydziałach Uczelni. Wszystkie zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich o dorobku naukowym wpisującym się w dyscyplinę ekonomia i finanse, częściowo powiązanym z dyscyplinami uzupełniającymi, z uwagi na specjalności naukowe pracowników WE w zakresie ekonomiki sektora rolno-spożywczego czy agrobiznesu. Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku to osoby o dużym potencjale zarówno naukowym, jak i dydaktycznym. O potencjale naukowym kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość – na studiach II stopnia – świadczy obszerny i aktualny dorobek publikacyjny w dyscyplinie wiodącej: ekonomia i finanse oraz w dyscyplinach uzupełniających: rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia. W latach 2018-2023 pracownicy Wydziału Ekonomicznego, w tym uczestnicy studiów doktoranckich i emerytowani pracownicy, opublikowali ogółem 168 artykułów naukowych posiadających IF. W analizowanym okresie opublikowano łącznie 46 monografii naukowych.

O wysokim potencjale pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału świadczy nie tylko znaczący dorobek publikacyjny, lecz także duża liczba realizowanych projektów badawczych, w tym inne osiągnięcia, jak np. staże zagraniczne czy udział w konferencjach. W ostatnich latach pracownicy Wydziału byli/są zaangażowani w ponad 40 projektów badawczych finansowanych z NCN (w ramach konkursów: OPUS, PRELUDIUM, PRELUDUM BIS i MINIATURA), NCBiR, MNiSW/MEiN, MRiRW, KSOW, Horyzont, Interreg, Erasmus i innych źródeł. Tylko w ramach konkursów ogłoszonych przez NCN pozyskano granty na łączną kwotę prawie 2,9 mln zł. Pracownicy uczestniczyli również w kilkuset konferencjach, seminariach i warsztatach naukowych oraz wyjazdach zagranicznych i stażach, zarówno krótko, jak i długoterminowych.

Podnoszenie kompetencji kadry w zakresie nowoczesnych metod badawczych odbywa się przez zapewnienie dostępu do szkoleń, zakup oprogramowania i uczestnictwo w kursach. Przykładowo pracownicy Wydziału uczestniczyli w kursie z obsługi programu statystycznego STATA, wykorzystywanego w badaniach ekonomicznych. Mają też możliwość korzystania z corocznie odnawianej licencji programu Statistica. Wykładowcy WE UPP posiadają także wysokie kompetencje dydaktyczne, które nieustannie doskonalą. Brali udział w wielu projektach skierowanych do kadry dydaktycznej, realizowanych na Uniwersytecie. Były to projekty finansowane ze środków UE w ramach Programu Podnoszenia Kompetencji Dydaktycznych Kadry Uczelni, takie jak: "Wysoka jakość kształcenia atutem młodej kadry Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu", "Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu", "Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na rzecz Innowacyjnej Wielkopolski", czy "Dokonałość Dydaktyczna Uczelni". Z Wydziału Ekonomicznego, w różnych działaniach (tj. szkoleniach, lektoratach, dydaktycznych stażach zagranicznych oraz indywidualnych spotkaniach z career coachem) wzięło udział 42 pracowników. Zarówno wysoki potencjał naukowy, jak i dydaktyczny kadry pozwala na prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Zgodnie z deklaracjami złożonymi na podstawie wymogów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) liczba pracowników zaliczonych do tzw. N w dyscyplinie ekonomia i finanse na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu według stanu na dzień 30.10.2023 r. wynosi 58,5. Struktura pracowników Wydziału prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku finanse i rachunkowość według tytułów i stopni naukowych przedstawia się następująco: 32% stanowią profesorowie i doktorzy habilitowani (w tym 3 profesorów z tytułem naukowym i 20 doktorów habilitowanych), natomiast 68% (47 osób) to głównie pracownicy ze stopniem doktora. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość jest przygotowana do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kompetencjami w tym zakresie kadra akademicka wykazała się w chwili przejścia na system nauczania zdalnego w marcu 2020 roku. Umiejętności w tym zakresie są systematycznie doskonalone poprzez szkolenia pracowników. Za wdrożenie i rozwój uczelnianej platformy e-learningowej oraz wspieranie prowadzących zajęcia w zakresie realizacji zajęć w trybie zdalnym odpowiada Centrum e-Learningu UPP.

Zgodnie ze Statutem UPP nadzór nad obsadą zajęć dydaktycznych na kierunku finanse i rachunkowość sprawuje Rada Programowa Kierunku Studiów. Podstawowym kryterium przy obsadzie zajęć dydaktycznych jest dostosowanie tematyki prowadzonych zajęć do doświadczeń badawczych i praktycznych pracowników akademickich. Dodatkowo wykorzystywane są również informacje z ankiet przeprowadzanych wśród studentów, czy informacje uzyskane z okresowej oceny nauczyciela akademickiego. Rozwój kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia dydaktyczne na kierunku finanse i rachunkowość zapewnia równomierne rozłożenie godzin dydaktycznych i zmniejszenie liczby nadgodzin wśród wszystkich pracowników, stwarzając możliwości większego skupienia się na pracy naukowej.

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Uczelnię obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne

z wymaganiami ustawowymi dla profilu ogólnoakademickiego (art. 73 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Polityka kadrowa na Wydziale Ekonomicznym wynika z aktualnego stanu kadrowego i przyszłych potrzeb określanych w Strategii Wydziału. Głównym celem polityki kadrowej jest stworzenie warunków do rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich i wspieranie ich aktywności naukowej. Podstawową zasadą polityki kadrowej na Wydziale jest promowanie własnych kadr, a w przypadku braku takiej możliwości zatrudnianie kadr z zewnątrz. Z tego punktu widzenia, w kontekście dalszego, szybkiego rozwoju kadr, istotne dla Wydziału było uzyskanie w 2016 r. uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz prowadzenie własnych studiów doktoranckich w ramach Szkoły Doktorskiej UPP w przypisanej dyscyplinie.

Szczegółowe zasady zatrudniania i awansowania pracowników na Wydziale reguluje Statut UPP. Procedura preselekcji kandydatów na stanowiska adiunkta, odbywa się w ramach ogłaszanych postępowań konkursowych. Natomiast przedłużenie okresu zatrudnienia na stanowisku poprzedzone jest oceną pracownika badawczo-dydaktycznego w wymiarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Warunkiem uzyskania przez pracownika pozytywnej oceny okresowej jest pozytywnie oceniona działalność w każdym z trzech wymienionych obszarów. Ocena okresowa jest przeprowadzana co 4 lata zgodnie z regulacjami § 64 Statutu UPP i kryteriami zawartymi w Zarządzeniu Rektora nr 2/2021 z dn. 4.01.2021 r. Kryteria oceny są znane pracownikom. W przypadku uzyskania oceny negatywnej mają oni możliwość odwołania się od tej decyzji do Komisji Odwoławczej. Ponadto nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są również systematycznie oceniani w zakresie spełnienia obowiązków związanych z kształceniem zarówno przez studentów w formie ankiet, jak i przełożonych w trakcie hospitacji zajęć. Podczas pandemii dokonywano także ewaluacji zajęć prowadzonych zdalnie, które podlegały zarówno hospitacjom, jak i ankietyzacji.

Wyniki ankiet i hospitacji to dodatkowe kryteria – poza udokumentowanym dorobkiem naukowym – pozwalające na lepszy dobór obsady zajęć dydaktycznych oraz doskonalenie kompetencji członków kadry. Kadra Wydziału jest systematycznie oceniana pod względem formalnym i merytorycznym nie tylko w sposób bezpośredni, lecz i pośredni. Ocena pośrednia polega na tym, że pracownicy osiągający znaczące efekty w pracy badawczej i dydaktycznej oraz organizacyjnej otrzymują premie motywacyjne i dodatki specjalne, które na wniosek Dziekana przyznaje Rektor. Są także wyróżniani nagrodami dla nauczycieli akademickich ze Specjalnego Funduszu Nagród. Generalnie Wydział przykładą dużą wagę do polityki motywacyjnej służącej rozwojowi kapitału intelektualnego, co podkreślali również sami nauczyciele akademicki na spotkaniu w trakcie wizyty ZO PKA. Polityka kadrowa WE umożliwia pracownikom dalsze kształcenie, rozwój naukowy oraz zdobywanie stopni i tytułów naukowych. W latach 2018-2023 stopień naukowy doktora habilitowanego i doktora uzyskało 19 pracowników, w tym aż 10 z nich otrzymało tytuł doktora habilitowanego.

Realizowana na Uczelni polityka kadrowa uwzględnia rozwiązywanie konfliktów, a także reagowanie na możliwe zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, formy dyskryminacji i przemocy. Na Uczelni stworzone są możliwości mediacyjnego rozwiązywania sporów zaistniałych w społeczności akademickiej, dotyczące zarówno studentów, jak i kadry akademickiej, za pośrednictwem powstałego w 2020 r. Centrum Wsparcia i Rozwoju (CWR). Zasady funkcjonowania CWR reguluje Zarządzenie Rektora nr 20/2023 z dn. 27.03.2023 r. w sprawie Centrum Wsparcia i Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych jest znana pracownikom akademickim, którzy otrzymują informacje o działaniach CWR. Ponadto regulacje

dotyczące polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej UPP zawiera załącznik do Zarządzenia Rektora nr 85/2021 z dn. 2.06.2021 r. Zasady postępowania w razie zaistnienia mobbingu lub dyskryminacji przewidują: procedurę skargi, procedurę mediacyjną, prace Komisji ds. Równego Traktowania oraz odwołanie, a w przypadku uznania skargi za zasadną zastosowanie kary i/lub środków zaradczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość posiadają aktualny, udokumentowany i znaczący dorobek naukowy oraz wysokie kompetencje dydaktyczne w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse. Struktura kwalifikacji (posiadane stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku finanse i rachunkowość. Od ostatniej akredytacji w 2017 roku zatrudniono na Wydziale specjalistów z zakresu finansów i bankowości, którzy posiadali stopień doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz udokumentowany dorobek naukowy. Tym samym wyeliminowano niedoskonałości polityki kadrowej wskazane w poprzedniej ocenie PKA, wynikające z nadmiernej autarkii i wąskiej specjalizacji naukowej zespołu. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Realizowana polityka kadrowa umożliwia właściwe kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, zapewniając prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia, awansom naukowym i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji naukowych, dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są zaspokajane. Zapewnione jest właściwe wsparcie techniczne. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Ekonomiczny znajduje się w głównym budynku UPP, Collegium Maximum (CM) przy ulicy Wojska Polskiego 28 w Poznaniu. Posiadana infrastruktura dydaktyczna i naukowa pozwala bez zakłóceń realizować proces dydaktyczny, umożliwiając osiąganie przez studentów (w tym osobom z niepełnosprawnościami) zakładanych efektów uczenia się. Wszystkie sale dydaktyczne – będące w dyspozycji WE – zostały wyremontowane i wyposażone w nowoczesny sprzęt (tj. komputery, monitory multimedialne, panele akustyczne). Są dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz do liczby studentów, a ponadto wyposażone w odpowiednie pomoce i środki dydaktyczne, które umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Sale dydaktyczne znajdują się na pierwszym piętrze niskiej części budynku CM. Z bazy ogólnouczelnianej pozyskano dodatkowo dwie sale wykładowe, zlokalizowane na parterze (sala C) i na pierwszym piętrze (sala B) niskiej części budynku CM. Uruchomiono także nową pracownię komputerową (sala 808) oraz innowacyjne laboratorium ekonomii behawioralnej (sale 812 i 812a). Natomiast zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w Centrum Kultury Fizycznej (CKF), które jest jednostką ogólnouczelnianą UPP. Do CKF należą: hala sportowa, siłownia, sala do aerobiku, tenisa stołowego, spinningu, korty tenisowe kryte, dwa korty odkryte i boisko do siatkówki plażowej. Dla potrzeb zajęć W-F Uczelnia posiada także ośrodek jeździecki oraz wynajmowana jest pływalnia.

Wzrost liczby nauczycieli akademickich i naukowców z zagranicy, duża liczba doktorantów i studentów powoduje, że zasoby lokalowe WE są nadal relatywnie skromne i wymagają dalszego powiększenia. Dostrzegają to również władze Wydziału, planując wystąpienie do Rektora UPP z wnioskiem o poprawę sytuacji lokalowej Wydziału. Aktualnie w dyspozycji WE znajdują się 2 sale wykładowe, 3 laboratoria komputerowe, 14 sal dydaktyczno-seminaryjnych, sala wydziałowa (konferencyjna), laboratorium ekonomii behawioralnej oraz pokoje dla pracowników, umożliwiające prowadzenie pracy dydaktycznej i naukowej, które mieszczą się na piętrach 5, 6 i 8 oraz w części (należącej do Wydziału) piętra 7 budynku CM. Ponadto w zakresie dydaktyki Wydział może korzystać z pozostałej infrastruktury Uczelni, w tym z ogólnouczelnianych sali wykładowych A i D, znajdujących się w budynku CM, wyposażonych w komputery, rzutniki multimedialne i systemy nagłaśniające. Większość ogólnouczelnianych sal dydaktycznych w UPP jest wyposażona w komputer, ekran i projektor multimedialny. Warto podkreślić, że aktualnie budynek UPP spełnia też wymogi dotyczące dostosowań dla osób z niepełnosprawnościami. Zlikwidowano progi architektoniczne, które utrudniały poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami. Zamontowano podjazdy i podesty. W poziomych ciągach komunikacyjnych i salach dydaktycznych zapewniono odpowiedniej szerokości przejścia. Wydział posiada dogodną komunikację pionową za pomocą dźwigów osobowych o odpowiednich wymiarach drzwi i kabin, dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz wyposażonych w sygnalizację akustyczną pięter i oznakowanie przycisków alfabetem Braille'a. Poza tym, w gmachu CM, w którym mieści się WE znajduje się punkt sprzedaży owoców i warzyw „Czerwone jabłuszko” Rolniczo-Sadowniczego Gospodarstwa Doświadczalnego „Przybroda”, kiosk z przekąskami, automaty z napojami i jedzeniem, a tuż obok budynku wydziałowego - stołówka. Dodatkowo w budynku CM są zlokalizowane tzw. strefy wypoczynku, gdzie studenci mogą odpocząć w przerwie między zajęciami, samodzielnie lub wspólnie uczyć się lub dyskutować oraz naładować urządzenia elektroniczne.

Warto podkreślić, że wszystkie sale dydaktyczno-seminaryjne, wykładowe, laboratoria komputerowe są dostosowane do osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób w spektrum autyzmu lub neuronietypowych, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Urządzenia sanitarne na WE są także dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu. We wszystkich salach ćwiczeniowych WE zamontowano 86-calowe, wysokiej jakości ekrany interaktywne o wysokim kontraście, zamontowano również panele akustyczne, ułatwiające słyszenie osobom z wadami słuchu lub słabiej słyszającymi. Panele pozwalają na wyeliminowanie/istotne ograniczenie pogłosu i odbicia dźwięku, które są uciążliwe nie tylko dla osób z wadami słuchu, ale również dla osób ze spektrum autyzmu oraz nadwrażliwych na bodźce słuchowe. Na podstawie specjalistycznych badań kontrastu, zastosowano kolorystykę ścian i umeblowania przyjazną dla osób niedowidzących lub z wadami wzroku. W siedmiu salach ćwiczeniowych Wydziału ekrany multimedialne (interaktywne) zainstalowano na wysięgnikach (windach) umożliwiającym pełen dostęp do nich studentom i wykładowcom z niepełnosprawnością.

Osoby z niepełnosprawnościami mają również możliwość odbywania zajęć W-F na pełnowymiarowej sali sportowej. Ponadto strona internetowa Wydziału jest redagowana w sposób ułatwiający dostęp osobom z niepełnosprawnościami poprzez możliwość zmiany kontrastu, wyboru trybu monochromatycznego, wyłączenia animacji i obrazów, czy odczytu przez automatyczne czytniki pisma. W ramach CWR istnieje możliwość nieodpłatnego wypożyczenia sprzętu (sprzęt elektroniczny – chromebooki o różnych rozdzielczościach ekranu, drobny sprzęt wspierający naukę (powiększone klawiatury, lupy elektroniczne, słuchawki bezprzewodowe, czytniki o dużej rozdzielczości ekrany obsługujące wiele formatów plików, nowoczesne tablety obsługujące różne systemy operacyjne) na semestr dla studentów, która jest traktowana jako forma adaptacji edukacyjnej.

Infrastruktura informatyczna na WE UPP, w tym specjalistyczne oprogramowanie, są sprawne i nowoczesne, zapewniając prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie efektów uczenia się, a także udział zarówno wykładowców, jak i studentów w działalności naukowej. Komputery w salach wykładowych, laboratoriach komputerowych, salach dydaktyczno-seminaryjnych oraz pokojach dla pracowników, mają dostęp do sieci Internet i wewnątrzuczelniowej sieci LAN. Sale dydaktyczne posiadają także dostęp do Internetu za pomocą sieci bezprzewodowej WLAN (Wi-Fi). W przypadku wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej, studenci kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej WLAN (Wi-Fi) i Internetu w dowolnym punkcie na Uczelni, w Domach Studenckich oraz w Bibliotece Głównej (BG). W budynku głównym Uczelni możliwe jest również skorzystanie z sal komputerowych poza godzinami zajęć w celu wykonania zadań i realizacji projektów.

Na wszystkich komputerach w salach dydaktycznych zainstalowano pakiet MS Office, a w laboratoriach komputerowych oprogramowanie księgowe SAGE50c, program Płatnik oraz iBiznesPlan Max. Ponadto pracownicy naukowo-dydaktyczni w zakresie związanym z prowadzonymi badaniami naukowymi korzystają także z oprogramowania specjalistycznego, np.: STATA, Statistica, pakiet Global Trade Analysis Project (GTAP). Każdy pracownik i student UPP posiada login i hasło do sieci WLAN (Wi-Fi), która umożliwia dostęp do Internetu, BG i platform edukacyjnych, w tym licencjonowany dostęp do Office 365. W czasie pandemii COVID-19 na Uczelni wdrożono system nauczania zdalnego poprzez platformy ZOOM, MOODLE, Office 365 - Moduł MS Teams i Google for Education. Obecnie do zdalnej komunikacji ze studentami służą narzędzia pakietu Office 365 (MS Teams, narzędzia pracy zespołowej) oraz Wirtualny Dziekanat (WD). Wydział prowadzi też serwis internetowy (www.wepoznan.pl),

w którym zamieszczane są informacje dotyczące Wydziału i studiów, m.in.: dane kontaktowe, plany i programy studiów oraz efekty uczenia się, rozkłady zajęć, informacje dotyczące staży i praktyk, terminy dyżurów pracowników. Poza głównym serwisem internetowym, Wydział posiada konta na platformach społecznościowych: YouTube, Facebook i Instagram.

Dostępna infrastruktura biblioteczna umożliwia prawidłową realizację zajęć. Pracownicy WE i studenci ocenianego kierunku finanse i rachunkowość korzystają ze zbiorów Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej UPP (BG). Według stanu na koniec 2022 r. zbiory BG obejmują 705 828 woluminów książek i czasopism oraz 35 473 jednostek zbiorów specjalnych. Liczba tytułów czasopism bieżących obejmuje 291 pozycji, w tym 257 krajowych i 34 zagraniczne. Jak wynika z raportu samooceny oraz informacji udzielonej zespołowi w trakcie wizytacji przez pracowników Uczelni, BG dysponuje siecią komputerową umożliwiającą usprawnienie obsługi w zakresie katalogów, udostępniania zbiorów oraz informacji naukowej oraz oferuje pełen serwis usług na swojej stronie internetowej. BG działa też w obrębie Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych (PFBN), obejmującej 11 bibliotek naukowych miasta Poznania, wykorzystujących zintegrowany system informatyczny Horizon, funkcjonujący w sieci miejskiej i w Internecie. Pracownicy i studenci mogą zgłosić zapotrzebowanie na wybraną pozycję naukową i dydaktyczną przez formularz „Zaproponuj książkę” lub drogą mailową do Oddziału Gromadzenia Zbiorów. Jednak z opinii studentów uczestniczących na spotkaniu z zespołem wizytującym, wynika, że funkcjonujący system biblioteczny charakteryzuje się ograniczoną funkcjonalnością i trudnością w obsłudze, o czym szerzej w kryterium 8. W związku z powyższym, **rekomenduje się** przeprowadzenie audytu systemu bibliotecznego w celu jego lepszego dostosowania do potrzeb studentów oraz realizację cyklicznych szkoleń celem pogłębienia wiedzy studentów w zakresie jego możliwości aplikacyjnych.

Czytelnie BG posiadają 125 miejsc. W czytelniach i wypożyczalni, oprócz tradycyjnych katalogów kartkowych, do dyspozycji użytkowników znajduje się 10 komputerów z dostępem do katalogów online oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych. Dostępne komputery wykorzystywane są też do przeszukiwania katalogów innych bibliotek polskich i zagranicznych. Oprócz tego w Czytelni BG działa sieć Wi-Fi. Ponadto czytelnicy mogą korzystać z dwóch samoobsługowych kserografów i dwóch skanerów. W wypożyczalni Biblioteki znajduje się wyznaczone miejsce do pracy grupowej.

Sieć komputerowa Uczelni umożliwia dostęp do następujących baz danych: CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, Medline, Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Emerging Markets Information Service, Web of Science, Elsevier, Scopus, Springer, Wiley, AGRICOLA, Social Sciences Citation Index, Science Citation Index Expanded. Od września 2012 r. można również korzystać z zasobów książek polskich znajdujących się w czytelni ibuk.pl. Wszystkie czasopisma elektroniczne UPP są zakupione przez Bibliotekę i dostępne w ramach licencji krajowej oraz „open access”. Zasady korzystania z baz danych i czasopism online określają umowy licencyjne. Od września 2014 r., pracownicy oraz studenci Uczelni mogą korzystać z multiwyszukiwarki EDS (Ebsco Discovery Service). Jest to narzędzie, które zapewnia użytkownikom łatwy i szybki dostęp, przez jedno okienko wyszukiwawcze, do większości źródeł elektronicznych oferowanych przez BG (baz danych, książek i czasopism elektronicznych). Użytkownicy Biblioteki UPP mogą też skorzystać z działającej wypożyczalni międzybibliotecznej, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów innych bibliotek krajowych i zagranicznych. Warunkiem korzystania jest posiadanie ważnej karty bibliotecznej lub legitymacji studenckiej aktywowanej jako karta biblioteczna.

Biblioteka Główna – objęta działalnością zespołu “Bez barier w UPP” – została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. BG wyposażono w specjalistyczny sprzęt komputerowy z klawiaturami kontrastowymi, biurka z wysokością regulowaną elektrycznie i ergonomiczne krzesła. W Wypożyczalni są dwa stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku. Na jednym z komputerów zainstalowano program SuperNova Powiększająca i Screen Reader. W Wypożyczalni znajduje się też przenośna pętla indukcyjna. Wejście do budynku jest dostępne z poziomu chodnika i posiada podjazd dla wózków. Dojazd chodnikiem do wejścia jest możliwy od strony budynku Biocentrum, przy którym znajduje się parking z wyznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami. Na parterze budynku znajdują się urządzenia sanitarne dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu. Pełna obsługa biblioteczna osób z niepełnosprawnością ruchową odbywa się w Wypożyczalni, która znajduje się na parterze budynku. Budynek i zasoby BG, w tym dostęp zdalny, są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość posiadają dostęp do zasobów Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej UPP (BG), w której mogą korzystać z pozycji wskazanych w sylabusach przedmiotów jako literatura podstawowa i uzupełniająca w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. W BG UPP księgozbiór z zakresu finansów i rachunkowości stanowi 18% księgozbioru dostępnego w bibliotece. Są to książki z lat 2018-23. Zasoby BG zawierają także literaturę umożliwiającą prowadzenie badań naukowych w tym zakresie, w szczególności poprzez dostęp do baz czasopism naukowych. Czytelnia wyposażona jest w podręczny, aktualny księgozbiór związany z danym kierunkiem studiów oraz odpowiednią do liczby studentów liczbę komputerów z dostępem do Internetu i specjalistycznych baz danych. Liczba miejsc w czytelni dostosowana jest do liczby studentów, a biblioteka i czytelnia otwarte są w dniach i godzinach dostosowanych do potrzeb studentów. Niezależnie od tego, obecni na spotkaniu z ZO PKA studenci kierunku finanse i rachunkowość stwierdzili, że rzadko korzystają stacjonarnie z zasobów BG zarówno w trakcie studiów, jak i na etapie pracy dyplomowej. Jednym z powodów – w ich opinii – jest znacznie bogatszy księgozbiór dotyczący finansów i rachunkowości dostępny w Bibliotece UE w Poznaniu. Mając na uwadze opinie studentów, **rekomenduje się** dalsze powiększanie księgozbioru z zakresu finansów i rachunkowości o najnowsze, dostępne na rynku pozycje literaturowe, przydatne zwłaszcza w trakcie pisania pracy dyplomowej lub magisterskiej.

Jak wynika z raportu samooceny, tendencją wśród studentów i pracowników Wydziału jest coraz częstsze korzystanie z zasobów elektronicznych niż stacjonarnie z zasobów BG. W kategorii nauki ekonomiczne jest 941 książek, a dla nauk społecznych – 473 pozycje. Ze wszystkich baz znajdujących się w zasobach Biblioteki, np. EBSCO, Willey, Elsevier czy Springer można korzystać z komputerów domowych przez serwer HAN.

Ośrodek Informatyczny (OI) odpowiada za nadzór techniczny nad sprawnością i bezpieczeństwem działania sprzętu i systemów informatycznych w Uczelni, w tym poczty elektronicznej, sieci komputerowej i strony internetowej. Do zadań OI należy przeprowadzanie i nadzór napraw i konserwacji sprzętu elektronicznego, czy bieżąca aktualizacja dostępnego oprogramowania.

Zarówno baza dydaktyczno-naukowa, jak i system biblioteczno-informacyjny, podlega monitorowaniu i doskonaleniu. Nauczyciele akademicki oraz studenci mają możliwość zgłaszania na bieżąco uwag, co do jakości sprzętu komputerowego, wyposażenia sal dydaktycznych w odpowiednie zasoby materialne, zapotrzebowania dotyczące sprzętu i oprogramowania niezbędnego do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz literatury przedmiotu, która powinna być dostępna w zasobach bibliotecznych.

Przedstawiciele studentów i nauczycieli WE są obecni w Radzie Bibliotecznej, mając możliwość zgłaszania propozycji dotyczących funkcjonowania BG. Ważnym interesariuszem w tym zakresie jest Dziekan, który dba o zapewnienie środków finansowych, gwarantujących dostępność zarówno sprzętu komputerowego, jak i niezbędnych materiałów i pozycji, wynikających z wymagań programu nauczania, potrzeb wykładowców oraz liczby studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dysponuje wysokiej klasy infrastrukturą naukowo-dydaktyczną, która obejmuje sale wykładowe, ćwiczeniowo-seminaryjne, laboratoria komputerowe, w tym innowacyjne laboratorium ekonomii behawioralnej. Sale dydaktyczne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, w tym infrastruktura informatyczna i specjalistyczne oprogramowanie, jest sprawne i nowoczesne, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na Uczelni zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej i specjalistycznego oprogramowania. Zasoby biblioteki, w tym zwłaszcza jej wyposażenie techniczne zapewnia warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej, także w przypadku osób z niepełnosprawnościami. Zasoby te są zgodne, co do aktualności i zakresu tematycznego kierunku oraz obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach. WE systematycznie podejmuje działania zmierzające do ciągłego uzupełnienia księgozbioru dotyczącego kierunku finanse i rachunkowość, celem zapewnienia studentom dostępu nie tylko do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów, lecz do literatury naukowej przydatnej zwłaszcza na etapie prac dyplomowych. Zasoby te są dostępne dla studentów i pracowników zarówno tradycyjnie, jak i w wersji elektronicznej spoza Uczelni. Przyjęte rozwiązania umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia dla kierunku finanse i rachunkowość prowadzi stałą, sformalizowaną i wieloaspektową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są reprezentantami firm o charakterze regionalnym, krajowym, jak i globalnym. Interesariusze zewnętrzni są przedstawicielami m.in.: instytucji finansowych, kancelarii audytowych

i rachunkowych, kancelarii podatkowych, urzędów centralnych i regionalnych, administracji zespolonej i administracji niezespolonej, instytucji UE, spółek prawa handlowego, przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych.

Jednostka stale poszerza w sposób sformalizowany listę interesariuszy zewnętrznych kooperujących w ramach działalności kierunku, co roku podpisywane są listy intencyjne oraz porozumienia o współpracy. Wydział ma podpisanych 13 umów o współpracy z różnorodnymi przedsiębiorstwami działającymi na rzecz agrobiznesu. Interesariusze zewnętrzni biorą aktywny udział w tworzeniu, doskonaleniu programu kształcenia.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają realny wpływ na program studiów i doskonalenie jego realizacji m.in. poprzez udział w: Zespole Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Ekonomicznego (rola doradczo-konsultacyjna), w Radzie Programowej Kierunku Studiów, pełniąc rolę monitorująco-oceniającą w ramach realizacji procedur, tj.: oceny programu kształcenia, weryfikacji efektów uczenia się, modyfikacji planów i programów kształcenia, organizacji studenckich praktyk zawodowych, zasięgania opinii absolwentów czy monitorowania losów zawodowych absolwentów. Pracodawcy uczestniczyli w procesach konsultacyjnych i opiniotwórczych związanych z obecnie realizowanym przez Uczelnię programem studiów.

Efektom kooperacji z interesariuszami zewnętrznymi było ukształtowanie wąskiego profilu kształcenia, łączącego wiedzę z zakresu ekonomii i finansów z rozumieniem specyficznych zagadnień dotyczących rolnictwa, jego otoczenia, przemysłu rolno-spożywczego, obrotu i konsumpcji żywności oraz rozwoju obszarów wiejskich.

Wynikiem szerokich konsultacji było m.in. wprowadzenie zwiększonej ilości zajęć praktycznych, np. przedmiotów: *matematyka dla ekonomistów* (I semestr studiów I stopnia), *systemy informatyczne w rachunkowości* (IV semestr studiów I stopnia), realizowanego po przedmiocie *podstawy rachunkowości* (semestr II). Dodatkowo, zgodnie z postulatami interesariuszy zewnętrznych, wprowadzono zajęcia prowadzone w języku angielskim przez profesorów z zagranicy (po dwa przedmioty prowadzone na studiach I i II stopnia jako przedmioty do wyboru).

Innym przykładem bezpośredniego wpływu interesariuszy zewnętrznych na program studiów było włączenie polsko-holendersko-niemieckiego programu studiów International Agri-Business dla studentów II roku studiów stacjonarnych I stopnia. Ponadto zgodnie z postulatami interesariuszy zewnętrznych uruchomiony został moduł zajęć ogólnouczelnianych, w tym dla studentów Wydziału Ekonomicznego, pt. *ekonomia i rachunkowość w agrobiznesie*, umożliwiającego pozyskanie pogłębionej wiedzy w zakresie: rozliczeń podatkowych sektora mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw i przedsiębiorstw rolnych, finansowania bezzwrotnego w sektorze rolno-żywnościowym, finansowania zwrotnego działalności operacyjnej oraz inwestycyjnej przedsiębiorstw agrobiznesu i gospodarstw rolnych.

Rodzaj, liczba, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Ponadto jest wystarczający dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i zgodny z obszarami działalności zawodowej oraz zbieżny z wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku.

Uczelnia realizuje we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi kierunku wieloaspektowe formy współpracy, tj. organizacja: praktyk studenckich i staży studenckich, wizyt studyjnych, warsztatów

zarówno z zakresu kompetencji personalnych i społecznych, jak również z zakresu kompetencji zawodowych, konferencji naukowych, targów pracy oraz współpraca ze studenckimi kołami naukowymi, kooperacja ze szkołami ponadpodstawowymi (organizacja konferencji i dni otwartych).

Oprócz praktyk zawodowych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym studenci mają możliwość rozwoju swoich kompetencji dzięki uczestnictwie w cyklicznych programach stażowych w krajowych i zagranicznych firmach i instytucjach związanych z finansami i rachunkowością, w tym z branżą rolnictwa. W latach 2016-2020 zrealizowano dwie edycje programu stażowego: studiujesz–praktykuj (w stażach krajowych i zagranicznych uczestniczyło ogółem 265 studentów studiów I stopnia kierunku finanse i rachunkowość). Natomiast w latach 2018-2023 zrealizowano studencki program stażowy – „Najlepsi z natury 2.0. Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (w stażach krajowych i zagranicznych uczestniczyło ogółem 461 studentów studiów I i II stopnia kierunku finanse i rachunkowość).

Efektem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi była organizacja wizyt studyjnych krajowych do oddziałów i instytucji państwowych, tj. Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie oraz dwa zagraniczne wyjazdy studyjne (w 2023 r.) do Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej. Ponadto dla studentów ocenianego kierunku organizowane były wizyty studyjne w podmiotach gospodarczych zajmujących się audytem i finansami, czego rezultatem było rozwiązywanie przez studentów zespołowych ćwiczeń praktycznych o charakterze case study analysis.

Innym przykładem kooperacji Uczelni z jednym z banków komercyjnych jest organizacja konferencji naukowych, np. logistyka w strefie „agro”, organizacja wykładów z zakresu bankowości, prowadzenie warsztatów z zakresu negocjacji w biznesie oraz patronat pracodawcy nad konkursem na najlepszą pracę licencjacką na kierunku rachunkowość i finanse. Ponadto interesariusze zewnętrzni kierunku prowadzą warsztaty z zakresu: rachunkowości, cyberbezpieczeństwa w firmach księgowych i podmiotach zajmujących się audytem. Pracodawcy współpracują również z kołami naukowymi, przykładem jest Polska Izba Biegłych Rewidentów w Poznaniu.

Studenci ocenianego kierunku realizują często prace licencjackie po odbytym stażu lub praktyce. Prace licencjackie, zorganizowane przy udziale pracodawców, dotyczyły m.in. tematów związanych z zarządzaniem ryzykiem.

We współpracy z pracodawcami zorganizowano praktyczne warsztaty z zakresu kompetencji personalnych i społecznych nt. sporządzania curriculum vitae oraz skutecznego przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej. Uczelnia dla ocenianego kierunku zapewnia także współuczestnictwo praktyków w prowadzeniu zajęć, dobierając ich w sposób adekwatny do specyfiki zajęć i osiąganych w jego ramach efektów uczenia się, a także wiedzy i doświadczenia zaproszonego praktyka.

Na Uczelni dla ocenianego kierunku realizowane są wielopłaszczyznowe formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ale głównymi beneficjentami tej kooperacji są studenci studiów stacjonarnych. **Rekomenduje się** wzmocnienie udziału praktyków w realizacji form współpracy również dla studentów studiów niestacjonarnych.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania, spowodowanego obostrzeniami związanymi z pandemią COVID-19, Uczelnia kontynuowała wszystkie formy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, przy zastosowaniu środków komunikacji na odległość.

Uczelnia skutecznie prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy. Uczelnia realnie wykorzystuje wyniki przeglądów współpracy, które analizowane są przez Zespół ds. Jakości Kształcenia, a w następstwie inkorporowane na ocenianym kierunku. Wynikiem ostatnich przeglądów okresowych współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym była organizacja kursu „ekonomia i rachunkowość w biznesie”, zaangażowanie pracodawców praktyków z firm sektora bankowego oraz firm audytorskich i rachunkowych w prowadzenie warsztatów z zakresu kompetencji zawodowych, a także wzmocnienie współpracy interesariuszy zewnętrznych z kołami naukowymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stałe i bezpośrednie kontakty z licznymi krajowymi interesariuszami zewnętrznymi są mocną stroną kierunku finanse i rachunkowość. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają stworzone warunki do udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się na ocenianym kierunku. Ponadto interesariusze zewnętrzni angażowani są bezpośrednio w proces dydaktyczny. Sugestie i wnioski przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, które są przedkładane Uczelni w sposób formalny i nieformalny, są stale uwzględniane i wdrażane w programie studiów, jak również podczas aktualizacji różnych form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, których rezultaty wykorzystywane są ustawicznie do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest zgodne z koncepcją i celami kształcenia na Wydziale Ekonomicznym UPP. Jak wynika ze strategii Uniwersytetu, umiędzynarodowienie stanowi jeden z ważniejszych celów, a jego realizacja polega na promowaniu studiów anglojęzycznych oraz doskonaleniu obsługi studentów zagranicznych. Umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego na WE dotyczy zarówno studiów I, jak i II stopnia. Odbywa się poprzez tworzenie i utrzymywanie szerokiej oferty zajęć w ramach programu Erasmus+ i CEEPUS, poszerzenie i utrzymywanie oferty dydaktycznej w ramach studiów dla studentów zagranicznych, organizację systemu zapraszania do współpracy wykładowców z zagranicy oraz rozwój systemu praktyk i staży zagranicznych. Warto podkreślić, że na

Wydziale prowadzone są również studia angielskojęzyczne, realizowane początkowo jako MSc in Economics (specialization in Agribusiness), a od pięciu lat jako kierunek Agri-food Economics and Trade. Umiedzynarodowienie dydaktyki odgrywa istotną rolę w poszerzaniu wiedzy studentów, zwiększa ich kompetencje językowe oraz społeczne, stwarza możliwości zdobywania zagranicznych kontaktów, a tym samym ma pozytywny wpływ na wzrost konkurencyjności absolwentów na rynku pracy. Poza tym, umiedzynarodowienie dydaktyki stanowi klucz do zwiększenia roli i prestiżu Uczelni, w tym zwłaszcza samego WE, jako ważnego uczestnika globalnej nauki i dydaktyki.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość korzystają z kilku form umiedzynarodowienia, zarówno tych obligatoryjnych, jak i nieobligatoryjnych. Do obligatoryjnych form umiedzynarodowienia na ocenianym kierunku należą lektoraty. Na I stopniu studiów stacjonarnych w programie studiów przewidziano łącznie 100 godz. lektoratu, podczas gdy na I stopniu studiów niestacjonarnych liczba godzin lektoratu wynosi łącznie 50 godz. Natomiast na studiach II stopnia (zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) podnoszenie kompetencji językowych w zakresie wiedzy specjalistycznej jest realizowane w formie przedmiotów anglojęzycznych, prowadzonych przez kadre Wydziału lub przez wykładowców zagranicznych. Na ocenianym kierunku zajęcia z tego rodzaju przedmiotów mają miejsce na drugim roku studiów I stopnia (dwa przedmioty do wyboru spośród pięciu oferowanych) oraz na pierwszym roku studiów II stopnia (2 przedmioty do wyboru spośród 4 oferowanych).

Należy stwierdzić, że umiedzynarodowieniu kadry WE UPP sprzyja szczególnie obecność dużej liczby wykładowców z zagranicy. Od kilku lat systematycznie zwiększa się udział tych wykładowców w realizacji zajęć ze studentami. Jak wynika z raportu samooceny, w roku akademickim 2022/2023 na kierunku finanse i rachunkowość zajęcia realizowało 11 wykładowców z zagranicy, posiadających duże doświadczenie dydaktyczne oraz istotny dorobek publikacyjny. Profesorowie z zagranicy reprezentują uczelnie z takich krajów, jak: Hiszpania, Włochy, Ukraina, Rumunia, Szwajcaria, Czechy, Słowacja, Litwa, czy Turcja. I tak, na przykład profesor Bernur Açıkgöz z *Katip Celebi University* w Turcji prowadzi zajęcia z przedmiotu *World Economy and Agriculture* na II stopniu kierunku finanse i rachunkowość. Profesor Silvana Musti z *University of Foggia* we Włoszech wykłada przedmiot *Finance of the EU in Agribusiness* na I stopniu kierunku FiR. Natomiast profesor Jan Žukovskis z *Aleksandras Stulginskis University* w Litwie ma zajęcia z przedmiotu *Introduction to marketing (agribusiness perspective)* na I stopniu kierunku finanse i rachunkowość.

Warto podkreślić, że o wysokim poziomie umiedzynarodowienia kadry naukowo-dydaktycznej, zatrudnionej na WE, świadczy duża aktywność publikacyjna pracowników w czasopiśmie z IF i indeksowanych w Web of Science, a także jej duża mobilność w ramach zagranicznych staży naukowych, staży dydaktycznych i konferencji międzynarodowych.

Przejawem nieobligatoryjnych form umiedzynarodowienia studentów są: możliwości uczestnictwa w komercyjnych kursach językowych, korzystanie z programów International Agri-business, Erasmus+, czy CEEPUS. Każdy z programów nieobligatoryjnych ma wyznaczonego koordynatora, który monitoruje proces kształcenia oraz jego rezultaty.

Program International Agri-business oferuje 9-tygodniowe studia angielskojęzyczne w trzech uczelniach partnerskich biorących udział w projekcie: HAS University of Applied Sciences, 's-Hertogenbosch (Holandia), University of Applied Sciences, Osnabruck (Niemcy) oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (Wydział Ekonomiczny). Zajęcia odbywają się w specjalnie zrekrutowanej w tym celu międzynarodowej grupie studentów. Trwają 3 tygodnie w każdej uczelni partnerskiej. Od czasu wprowadzenia w życie tego programu na WE są również organizowane coroczne seminaria

międzynarodowe, pt. Dutch-Polish seminar on Agri-business in Poland and the Netherlands, na których studenci Wydziału Ekonomicznego oraz HAS Hogeschool w Venlo (HAS University of Applied Sciences) prezentują wybrane wyniki swoich badań. Seminaria te cieszą się dużym zainteresowaniem studentów. W ramach programu International Agri-business, łącznie od początku jego funkcjonowania, wzięło udział 103 studentów, w tym 66 z uczelni zagranicznych oraz 14 z kierunku finanse i rachunkowość. W roku akademickim 2020/21 z powodu pandemii COVID-19 zajęcia zostały zawieszone. W roku 2021/2022 program został wznowiony, z liczbą 20 studentów, w tym 2 z kierunku finanse i rachunkowość.

Jeszcze inną formą umiędzynarodowienia dydaktyki jest realizacja programu Erasmus+. Oferta przedmiotowa Wydziału cieszy się przede wszystkim dużym zainteresowaniem wśród studentów zagranicznych, szczególnie z Turcji, Portugalii, Hiszpanii oraz Włoch. W ramach programów Erasmus+ studenci WE mają również możliwość studiowania jeden lub dwa semestry w zagranicznej uczelni, bądź odbywania praktyki w instytucji/firmie. Obecnie WE korzysta ze współpracy z 23 uczelniami, których profil kształcenia studentów odpowiada specyfice edukacji na kierunkach ekonomia oraz finanse i rachunkowość. Od roku akademickiego 2018/19 z mobilności programu Erasmus+ w ramach studiów łącznie skorzystało 19 polskich studentów (w tym 10 studentów kierunku finanse i rachunkowość) oraz 9 zagranicznych. Ponadto z mobilności skorzystało 30 nauczycieli akademickich (w tym 10 przyjeżdżających i 20 wyjeżdżających). W roku akademickim 2022/23 w programie Erasmus+ (na zajęciach w ramach studiów Agri-food economics and trade) uczestniczyło łącznie 6 zagranicznych studentów. Na stosunkowo niewielką mobilność studentów w ramach programu Erasmus+ w ostatnich pięciu latach miała wpływ pandemia COVID-19 i związane z nią brak możliwości lub ograniczenia w ruchu granicznym w Europie. Niezależnie od tych niekorzystnych uwarunkowań zewnętrznych, w opinii zespołu wizytującego, skuteczność prowadzonych dotychczas wśród studentów kierunku finanse i rachunkowość akcji promujących mobilność w programach Erasmus+ jest niska. Ze względu na relatywnie słabe zainteresowanie studentów kierunku finanse i rachunkowość wyjazdami na inne uczelnie partnerskie, **rekomenduje się** podjęcie szerszych działań informacyjnych i promujących (na przykład poprzez organizację spotkań ze studentami, czy cykliczne przeprowadzanie kampanii informacyjnej na temat warunków oraz korzyści z wymiany na stronie WE UPP i w mediach społecznościowych) celem zwiększenia ich mobilności, zwłaszcza w ramach programu Erasmus+.

Na Wydziale realizowany jest również program CEEPUS, w ramach którego tworzone są sieci współpracy międzyuczelnianej przy udziale partnerów zagranicznych. Program ten jest skierowany zarówno do pracowników naukowych, jak i studentów, na kierunkach ekonomia oraz finanse i rachunkowość. W ramach tego programu przyznawane są stypendia na staże krótkoterminowe, studia semestralne i praktyki, prowadzone seminaria doskonalące oraz kursy językowe i specjalistyczne. Obecnie Wydział Ekonomiczny współpracuje z 46 jednostkami naukowymi, realizującymi ten program. Stypendia w ramach programu CEEPUS obejmują zarówno wyjazdy krótkoterminowe i długoterminowe nauczycieli akademickich, jak i studentów. Współpraca w ramach sieci CEEPUS zapewnia nie tylko zacieśnienie współpracy pomiędzy partnerami zagranicznymi, lecz także indywidualną współpracę naukową. Od momentu rozpoczęcia realizacji programu w roku akademickim 2016/17, na Wydziale skorzystano z 12 stypendiów krótkoterminowych w ramach programu CEEPUS oraz 5 stypendiów w ramach staży naukowych Freemover (poza sieciami).

Ponadto studenci WE mają możliwość skorzystania ze staży zagranicznych i praktyk w instytucjach międzynarodowych realizowanych w ramach projektów. W projekcie Studiujesz – praktykuj (na lata 2016-2018) mogli brać udział studenci i studentki III roku finanse i rachunkowość (studia stacjonarne,

I stopień). Staże zagraniczne odbywały się w wymiarze 256 godzin (2 miesiące). W projekcie przewidziano równocześnie stypendium stażowe w wysokości 3000,00 zł brutto w przypadku stażu zagranicznego oraz ubezpieczenie NNW na czas odbywania stażu. Studenci biorący udział w stażach zagranicznych otrzymywali też zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania. Podobnie projekt Studiujesz – praktykuj II skierowano m.in. do studentów III roku finanse i rachunkowość (studia stacjonarne, I stopień). Propozycja dotyczyła 320-godzinnych zagranicznych staży zawodowych. Poza sfinansowanym ze środków projektu ubezpieczeniem NNW, możliwością ubiegania się o zwrot kosztów dojazdu/zakwaterowania, badaniami medycyny pracy i zwrotem kosztów opieki nad stażystą (dla pracodawców), studenci otrzymywali atrakcyjne stypendium stażowe w wysokości w wysokości 7680 zł brutto. Liczba staży ogółem na kierunkach: ekonomia oraz finanse i rachunkowość zrealizowanych w projekcie Studiujesz –praktykuj II wyniosła 376. Jak wynika z załącznika 6.1.1., w ramach tego projektu studenci kierunku FIR uczestniczyli w 7 stażach zagranicznych. 75 studentów WE brało również udział w wizytach studyjnych w Parlamencie Europejskim w ramach projektu „Najlepsi z Natury 2.0 Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”. Jednak nie podano ilu spośród tej grupy było studentów ocenianego kierunku.

Monitorowanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia na WE odbywa się na kilku poziomach. Na poziomie strategicznym plany działań dotyczące umiędzynarodowienia ustalane są przez Zespół Dziekański i Radę Naukową Dyscypliny Ekonomia i Finanse. Monitorowaniu podlega: liczba kandydatów i studentów pochodzących z zagranicy, badania i publikacje międzynarodowe, stan oraz perspektywy mobilności międzynarodowej studentów i wykładowców, a także możliwości zaproszenia profesorów z zagranicy do współprowadzenia zajęć dydaktycznych. Ponadto w ocenie atrakcyjności i stanu rozwoju programów studiów w języku obcym uczestniczy również Rada Programowa Kierunku Studiów. Analiza celów w zakresie umiędzynarodowienia oraz ich weryfikacja pozwala na śledzenie postępów w ich realizacji. Natomiast na poziomie operacyjnym ma miejsce stała współpraca pomiędzy Prodziekanem ds. studiów, RPKS oraz Koordynatorem współpracy z zagranicą na WE. Dodatkowo w bieżące monitorowanie przebiegu zajęć zaangażowano Dział Projektów UPP w Poznaniu, jako jednostką wdrażającą program „Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu”, w ramach którego zapraszani są profesorowie zagraniczni.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj i zakres działań podejmowanych na rzecz umiędzynarodowienia dorobku naukowego i procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest zgodny z koncepcją strategii umiędzynarodowienia Wydziału. Główne cele umiędzynarodowienia wynikają ze Strategii Rozwoju. Jedną z najważniejszych form umiędzynarodowienia, oprócz lektoratów, jest anglojęzyczna oferta dydaktyczna kierowana nie tylko do studentów I i II stopnia, lecz także do studentów zagranicznych w ramach programów, takich jak: International Agri-business, Erasmus+, czy CEEPUS. Studenci mają również możliwość skorzystania ze staży zagranicznych i praktyk w instytucjach międzynarodowych, realizowanych w ramach projektów. Przejawem umiędzynarodowienia w przypadku nauczycieli

akademickich jest ich znaczący dorobek publikacyjny o zasięgu międzynarodowym oraz duża mobilność w ramach zagranicznych staży naukowych, staży dydaktycznych i konferencji międzynarodowych. Ponadto o wysokim poziomie umiędzynarodowienia – poza aktywnością publikacyjną i mobilnością pracowników WE związaną z uczestnictwem w projektach o międzynarodowym zasięgu – świadczy obecność relatywnie dużej liczby wykładowców z zagranicy o dużym doświadczeniu dydaktycznym i istotnym dorobku naukowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu funkcjonuje szereg rozwiązań mających na celu wsparcie studentów zarówno w procesie uczenia się, jak również w ich rozwoju naukowym, społecznym i zawodowym. Nauczyciele akademicki są dostępni w trakcie konsultacji oraz dyżurów dydaktycznych. Godziny konsultacji są podane do publicznej wiadomości na początku semestru i są one dopasowywane do oczekiwań studentów. Nie uwzględniono konsultacji w weekendy, jednak nie wpływa to na jakość wsparcia udzielanego studentom niestacjonarnym. Nauczyciele akademicki są otwarci na kontakt w przypadku zgłoszenia potrzeby dodatkowych konsultacji i umawiają się na takie w dodatkowym terminie.

Nauczyciele są dostępni dla studentów osobiście i telefonicznie, istnieje również możliwość indywidualnej komunikacji pomiędzy studentami oraz nauczycielami akademickimi, a także pracownikami administracji (telefonicznie, poprzez MS Teams, czy za pośrednictwem poczty elektronicznej). Władze dziekańskie odbywają spotkania ze starostami poszczególnych lat i kierunków studiów (2-3 w semestrze) oraz realizują cotygodniowe konsultacje dziekańskie.

Uczelnia nie ma rozwiązań pozwalających na zdalne procedowanie podań i wniosków studenckich. Wszystkie pisma muszą zostać dostarczone w formie papierowej do odpowiedniej jednostki na Uczelni.

Rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań cyfrowych z tego zakresu.

W trakcie spotkania ze studentami ustalono, że przestarzały jest system wykorzystywany w bibliotece. W związku z ograniczoną funkcjonalnością i trudnością w obsłudze go, studenci są zniechęceni i z tego powodu nie korzystają z zasobów (nie ma możliwości wypożyczenia książki bezpośrednio w bibliotece, musi się to odbyć poprzez stronę internetową). **Rekomenduje się** wprowadzenie nowego, czytelnego i łatwego w obsłudze systemu, który umożliwi zarówno bezproblemowe przeglądanie zbiorów bibliotecznych, jak i wypożyczanie książek.

Rozwiązaniem wprowadzonym w odpowiedzi na potrzeby studentów są zajęcia *matematyka dla ekonomistów*. Mają charakter doksztalający, jako dodatkowe wsparcie dla studentów zgłaszających trudności.

Uczelnia wspiera studentów również w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Studenci mają możliwość aktywnego uczestnictwa w czterech różnorodnych kołach naukowych (SKN Ekonomistów Agrobiznesu, SKN Myśli Gospodarczej, SKN Młodych Księgowych i Finansistów, SKN Młodych Menadżerów), umożliwiając rozwijanie swoich zainteresowań badawczych i naukowych. Studenci biorą aktywny udział w seminariach i konferencjach. Na pierwszych wykładach prowadzący informują o możliwości udziału w działalności badawczej. Opiekunowie kół naukowych promują, rozsyłają informacje o konkretnych konferencjach i proponują wsparcie w procesie przygotowania materiałów w ramach uczestnictwa w konferencjach. Do wybranych studentów zwracają się bezpośrednio z propozycją pomocy w procesie przygotowywania do publikacji artykułu naukowego. Prowadzący są otwarci na propozycje działalności naukowej zgłaszanej przez samych studentów. Studenci publikują artykuły naukowe, wygłaszają nagradzane wystąpienia na konferencjach, seminariach naukowych, sesjach SKN oraz wygrywają konkursy naukowe.

Uczelnia posiada rozwiązania mające motywować i wspierać studentów wybitnych. Regulamin studiów w sposób ogólny wskazuje, że wszyscy studenci wyróżniający się szczególnymi zainteresowaniami i uzdolnieniami mogą starać się o zindywidualizowaną formę studiowania. W tej sytuacji to Prodziekan ds. studentów wydaje decyzję. Jedyną bezpośrednio wskazaną przesłanką jest przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się.

Dodatkową formą wsparcia dla studentów wybitnych jest program tutoringowy, metoda dydaktyczna opierająca się na indywidualnej i bezpośredniej pracy „mistrz-uczeń”. W trakcie 64 godzinnego szkolenia, uczestnicy mają okazję współpracować w spersonalizowanej formie, mającej wspierać rozwój studenta. Na Uczelni istnieje możliwość organizowania się przez studentów i działania w organizacjach studenckich. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i pogłębiać wiedzę, czynnie działając w kołach naukowych, jak również korzystając ze zorganizowanych przez nie eventów, warsztatów, spotkań.

Wsparcie dla aktywności studentów w obszarze sportowym, artystycznym, organizacyjnym oraz przedsiębiorczości obejmuje możliwość korzystania z nowoczesnej infrastruktury sportowej dostępnej na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu oraz przynależność do Akademickiego Związku Sportowego, który działa na terenie Uczelni, zapewniając studentom możliwość uczestnictwa w różnorodnych dyscyplinach sportowych. Wsparciem w tym zakresie jest również działalność Centrum Kultury Studenckiej, obejmująca funkcjonowanie zespołów artystycznych, takich jak: Zespół Pieśni i Tańca "Łany", Kameralny Chór Mieszany "Coro da Camera" oraz Zespół Trębaczy Myśliwskich.

Na Wydziale Ekonomicznym dostosowuje się wsparcie udzielane studentom do indywidualnych potrzeb różnych grup studentów, biorąc pod uwagę zarówno aspekty organizacyjne, edukacyjne, jak i psychologiczne. W ramach wsparcia dla studentów oferuje się różnorodne inicjatywy, dostosowane do różnych potrzeb i sytuacji. Pierwszorocznicy studenci mogą skorzystać, np. ze spotkania organizacyjnego z Władzami Wydziału i Samorządem Studenckim, kontaktu z opiekunem roku, uruchomionych kursów wyrównawczych. Studenci realizujący praktyki zawodowe mogą liczyć na wsparcie Koordynatorów praktyk zawodowych. Wszyscy studenci mają dostęp do konsultacji z nauczycielami akademickimi, a godziny konsultacji są ogłaszane na stronach internetowych poszczególnych Katedr oraz na profilach pracowników. Istnieje również możliwość korzystania z pomocy wydziałowych Koordynatorów programów Erasmus+, CEEPUS oraz International Agri-business.

Dla studentów z niepełnosprawnościami Uczelnia umożliwia szereg ułatwień, takich jak: indywidualna organizacja studiów, dostosowanie formy egzaminu do potrzeb studenta, czy pomoc asystenta. Dla studentów z niepełnosprawnościami przewiduje się również możliwość rejestracji dźwięku oraz korzystania z różnorodnych urządzeń technicznych, takich jak: standardowy lub specjalistyczny sprzęt komputerowy oraz innych elektronicznych urządzeń, które mają za zadanie wyrównać ich szanse w procesie studiowania. Dodatkowo, przewidziano opcję korzystania z pomocy osoby wspierającej studenta, która może być doktorantem i mieć odpowiednie kwalifikacje adekwatne do rodzaju niepełnosprawności lub sytuacji zdrowotnej studenta. Osoba wspierająca może pełnić rolę asystenta lub tłumacza języka migowego.

Centrum Wsparcia i Rozwoju oferuje także możliwość nieodpłatnego wypożyczania sprzętu elektronicznego (chromebooki, specjalistyczne klawiatury, lupy elektroniczne, słuchawki bezprzewodowe, czytniki z dużymi ekranami obsługujące różne formaty plików, tablety obsługujące różne systemy operacyjne). W salach ćwiczeniowych Wydziału zainstalowano wysokiej jakości, 86-calowe ekrany interaktywne o wysokim kontraście. Dodatkowo, zamontowano panele akustyczne, które nie tylko ułatwiają słyszenie osobom z wadami słuchu, ale także eliminują bądź istotnie ograniczają pogłos i odbicia dźwięku. To jest szczególnie istotne dla osób ze spektrum autyzmu oraz nadwrażliwych na bodźce słuchowe. Studenci z niepełnosprawnością, uczestniczący w programie Erasmus+, mają również możliwość ubiegania się o dodatkowe środki ze specjalnego funduszu. Współpraca z Centrum Wsparcia i Rozwoju, utworzonego w lutym 2020 r., jest ważnym elementem systemu pomocy. CWR oferuje wszystkim studentom wydziału:

- pomoc psychologiczną;
- adaptacje edukacyjne dla studentów kierunku finanse i rachunkowość;
- wsparcie dla studentów w spektrum autyzmu;
- lekcje adaptacji;
- dodatkowe konsultacje prowadzone przez wykładowców;
- doradztwo zawodowe;
- program współpracy z tutorem i mentorem.

Uczelnia w sposób wyróżniający się wspiera osoby neuronietypowe oraz przewlekłe chore. Prowadzi wykłady oraz zajęcia z tematyki przybliżającej tematy związane z trudnościami, np. w przypadku choroby na padaczkę, zaburzeń ze spektrum autyzmu itp. CWR w przypadku zgłoszonego problemu przez studenta jest elastyczne i otwarte na wszelką pomoc, która umożliwi komfortowe kontynuowanie studiów zarówno przez zgłaszającego, jaki i pozostałych studentów w grupie. W ramach systemu pomocy materialnej studenci mają możliwość ubiegania się o różne formy stypendiów, w tym socjalne, specjalne, Rektora, MNiSW, finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego, a także o zapomogi. Regulamin studiów zawiera szereg przesłanek, na podstawie których student ze szczególnymi potrzebami może wnioskować o odbywanie procesu kształcenia w zindywidualizowanej formie. Takimi przesłankami są:

- ciąża studentki;
- rodzicielstwo studenta;
- zaświadczenie o stopniu niepełnosprawności;
- przewlekła choroba.

W regulaminie znajduje się zapis umożliwiający również ubieganie się o indywidualizację procesu kształcenia ze względu na inne przesłanki. Szczegółowo nie są one jednak wymienione, co oznacza,

że decyzję o ich zasadności, co do wniosku, podejmuje Prodziekan ds. studentów. Takie rozwiązanie wskazuje na otwartość i gotowość w oferowaniu wsparcia studentom z uwagi na indywidualny charakter problemu.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków poprzez kanały mailowe lub bezpośredni kontakt z dziekanatem, Prodziekanem ds. studiów oraz Przewodniczącym Rady Programowej Kierunku Studiów (RPKS). W zależności od charakteru sprawy, skargi i wnioski są analizowane przez różne organy na Wydziale, takie jak Prodziekani i Dziekan Wydziału Ekonomicznego. W każdym przypadku istnieje możliwość odwołania się od podjętych decyzji do instancji wyższej, najwyższą instancją jest JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Przeważająca liczba spraw i wniosków jest rozstrzygana na poziomie dziekanatu oraz Prodziekana ds. studiów.

Studenci rozpoczynający studia otrzymują informacje na temat zasad funkcjonowania procesu kształcenia podczas spotkania organizacyjnego z Władzami Wydziału. Szczegółowe informacje dotyczące aspektów związanych z bezpieczeństwem są udostępniane na stronie głównej Uczelni, w zakładce ogłoszenia oraz na dedykowanej stronie Wydziału. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu działa Inspektorat Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (BHP i OP). Dodatkowo, na mocy Zarządzeń Rektora UPP, powołano:

- Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania;
- Pełnomocnika Rektora ds. Profilaktyki Uzależnień;
- Pełnomocnika Rektora ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.

Regulacje polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej Uczelni zawarte są w Zarządzeniu Rektora nr 115/2020 z dn. 5.08.2020 r. Procedura skargi oraz mediacyjna zostały szczegółowo opisane w dokumencie "Polityka antymobbingowa i antydyskryminacyjna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu". W ramach procedury skargowej, członkowie Uniwersytetu, doświadczając mobbingu lub działań dyskryminacyjnych, mogą złożyć skargę do Pełnomocnika Rektora ds. Równego Traktowania. Skargę należy dostarczyć mailowo lub listownie, zawierając opis sytuacji, identyfikację sprawców, dowody, datę i podpis skarżącego. Pełnomocnik w ciągu 30 dni bada sprawę, zbiera dowody, a na koniec przedstawia opinie i zalecenia Rektorowi.

Jeśli w wyniku rozpatrzenia skargi nie nastąpi rozwiązanie, można podjąć procedurę mediacyjną. Inicjatorzy, w tym Pełnomocnik czy Rektor, kontaktują się z zaangażowanymi stronami, ustalają mediatora i warunki wstępne. Mediator ma 14 dni na zorganizowanie mediacji, która prowadzi do ugody między stronami. Warunki ugody, zatwierdzone przez mediatora i strony, kończą procedurę, a ich przestrzeganie monitoruje Pełnomocnik.

W przypadku braku zgody na mediację lub nieosiągnięcia porozumienia, Rektor może w ciągu 14 dni powołać Komisję ds. Równego Traktowania. Wszystkie etapy postępowania monitoruje Pełnomocnik, raportując Rektorowi wyniki działań i mediacji. Komisja ds. Równego Traktowania składa się z trzech członków, w tym Pełnomocnika lub członka zespołu CWR oraz dwóch członków Komisji Dyscyplinarnych, powołanych przez przewodniczących tych Komisji. Przewodniczący Komisji może wnioskować o dodatkową obecność radcy prawnego bez prawa głosu. Członkiem Komisji nie może być ani osoba wnosząca skargę, ani domniemany sprawca mobbingu lub dyskryminacji.

Komisja przeprowadza postępowanie wyjaśniające w ciągu 30 dni od otrzymania skargi. Strony postępowania, Przewodniczący Komisji oraz ewentualne osoby trzecie mogą uczestniczyć w posiedzeniu Komisji. Przewodniczący odpowiada za organizację prac, a Rektor zapewnia miejsce

posiedzeń i zwolnienie z obowiązków uczestników. Studenci nie mają wiedzy o procedurze istniejącej na Uniwersytecie. **Rekomenduje się** podjęcie działań zwiększających poziom świadomości o jej rozwiązaniach i możliwościach stosowania.

Ważnym elementem wpływającym na poczucie bezpieczeństwa studentów jest spotkanie adaptacyjne organizowane przez samorząd studencki. Frekwencja na nim wynosi ok. 70% obecności studentów pierwszego roku. W trakcie tego spotkania samorząd studencki prezentuje prawa i obowiązki studenta oraz przekazuje, najważniejsze z perspektywy studenckiej, informacje o funkcjonowaniu Uczelni. Obecni na wydarzeniu Prodziekani ds. Studiów przedstawiają się, podkreślając, że w wypadku zaistnienia potrzeby udzielenia pomocy można się do nich zgłaszać.

Od trzech lat (moment powołania) w działania informacyjne i edukacyjne dla młodzieży akademickiej angażuje się Centrum Wsparcia i Rozwoju, włączając w ofertę pomoc świadczoną przez specjalistów, w tym wsparcie psychologiczne, w sytuacjach trudnych dla studentów.

Elementem motywującym studentów do zdobywania wiedzy i uzyskiwania jak najlepszych efektów uczenia się są, zgodnie z § 51 Statutu, nagrody i wyróżnienia za wybitne osiągnięcia w trakcie studiów. Szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów, oceniane na podstawie wyników w studiach, mogą być podstawą do studiowania według indywidualnego programu studiów zgodnie z zasadami określonymi w § 15 regulaminu studiów. Ponadto absolwenci mają możliwość ubiegania się o nagrodę im. prof. dr hab. Jerzego Zwolińskiego za najlepszą pracę magisterską. Wszystkie dodatkowe osiągnięcia i aktywności studentów są odnotowywane w suplementach do dyplomów potwierdzających ukończenie studiów.

Większość działów zajmujących się obsługą studentów organizuje pracę w sposób, który jest wygodny, przyjazny i odpowiada potrzebom zarówno studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Poprzez Działy obsługowe (Biblioteka, Studium Języków Obcych, Biuro Karier i Praktyk, Dział Współpracy z Zagranicą, Dział Wsparcia i Rozwoju) Uczelnia zapewnia studentom rzetelną i efektywną obsługę administracyjną związaną z procesem dydaktycznym. Na Wydziale funkcjonują: dziekanat, Dział Wsparcia i Rozwoju, Biuro Karier i Praktyk, Biblioteka. Wymienione wyżej jednostki, za wyjątkiem dziekanatu, utrzymują bardzo dobry kontakt ze studentami. Obsługa studentów w dziekanacie jest prowadzona przez wszystkie dni tygodnia, również w wybrane soboty. Dla studentów niestacjonarnych otwarcie dziekanatu tylko w jedną sobotę miesiąca jest niewystarczające. **Zespół oceniający rekomenduje** wprowadzenie min. 2 sobót w miesiącu, kiedy otwarty jest dziekanat dla studentów oraz dostosowanie godzin otwarcia do potrzeb studentów. Obsługa w dziekanacie udziela wsparcia i pomocy, odpowiada na maile płynnie.

Studenci mają możliwość i przestrzeń do organizowania się oraz działania zgodnie z potrzebami studenckimi. Mogą prowadzić działania w ramach kół naukowych oraz w organizacjach młodzieżowych, takich jak np. Niezależne Stowarzyszenie Studentów lub Zrzeszenie Studentów Polskich. Wszyscy studenci społeczności akademickiej tworzą Konwent Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Konwent Samorządu Studenckiego UPP pełni istotną rolę w podejmowaniu decyzji i jest wyłącznym reprezentantem samorządu studenckiego. Konwent aktywnie uczestniczy w organach kolegialnych Uczelni oraz angażuje się w różnorodne komisje, w tym te związane z Senatem, stypendiami czy wyborami. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego WE są aktywni w różnych gremiach i komisjach, takich jak: Rada Programowa Kierunku Studiów czy Komisja zapomogowa. Konwent Samorządu Studenckiego, jak i samorząd wydziałowy, mają bardzo dobry kontakt z władzami Uczelni. Samorząd Studencki kontaktuje się najczęściej z kierownikiem dziekanatu.

Stałym elementem są cykliczne spotkania z władzami (wszyscy Prodzekani, Dziekan i Kierownik Dziekanatu). Starości wszystkich lat, samorząd, przedstawiciele kół naukowych, rozmawiają o planach, bieżących sprawach o tym, czy są zauważone jakieś problemy.

Wsparcie finansowe, oferowane przez Wydział, jest wystarczające. Samorząd Wydziałowy działa aktywnie, utrzymując stały kontakt ze studentami, za pośrednictwem platformy społecznościowej Facebook. Regularnie aktualizuje informacje o istotnych wydarzeniach. Wszelkie podejmowane działania są klarownie opisane, co wpływa na przejrzystość działań i zrozumienie celów. Samorząd udziela wsparcia w przypadkach problemowych, angażując się w kwestie akademickie, co sprzyja integracji społeczności.

Wsparcie udzielane Kołom naukowym pozwala na rozległą, swobodną działalność. Udzielane jest na poziomie organizacyjnym i finansowym. Efektem skutecznej działalności kół są:

- SKN "Ekonomistów Agrobiznesu" - Wygrana konkursu w trakcie konferencji "Biogospodarka i obszary wiejskie wobec współczesnych wyzwań społeczno-ekonomicznych". Członkowie koła uczestniczą w forum rolniczym - ogólnopolski event, gdzie mają możliwość dyskutować z przedstawicielami świata rolniczego.
- SKN "Młodych Menedżerów" - trzecie miejsce na akademickich mistrzostwach menedżerskich w 2023.
- SKN "Myśli Gospodarczej" - Finał studenckiego Nobla oraz 35 wystąpień na konferencjach w latach 2019-23.
- SKN "Młodych księgowych i finansistów" - wyróżnienie za referat, pt. "Wpływ inflacji na dobrobyt finansowy i zachowania konsumpcyjne gospodarstw domowych", wygłoszony podczas Sesji Studenckich Kół Naukowych UPP w dniu 29 maja 2023 r.

Starostowie poszczególnych lat studiów utrzymują regularne kontakty z Władzami Dziekańskimi, co sprzyja efektywnej komunikacji między studentami a administracją. Informacje, wnioski dotyczące działania systemu wsparcia i motywacji studentów są regularnie przekazywane poprzez spotkania ze starostami z poszczególnych roczników lub bezpośrednio przez studentów do Prodzekanów. Dodatkowo, można przekazać uwagi w anonimowych ankietach skierowanych do absolwentów. Studenci mają również swoich przedstawicieli w Senacie Uczelni oraz Radzie Programowej Kierunku Studiów, a w przeszłości uczestniczyli także w Radzie Wydziału, która funkcjonowała do zakończenia roku akademickiego 2018/2019. Poprzez udział w tych gremiach studenci również dokonują oceny systemu wsparcia funkcjonującego na Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie na kierunku finanse i rachunkowość jest prowadzone w sposób kompleksowy i dostosowany do potrzeb studentów. Natomiast systemy informatyczne wykorzystywane przez administrację Uczelni są przestarzałe, np. brakuje nowoczesnych rozwiązań cyfrowych z tego zakresu oraz czytelnego i łatwego w obsłudze systemu bibliotecznego, który umożliwi zarówno bezproblemowe przeglądanie

zbiorów, jak i wypożyczanie książek. Uczelnia wspiera studentów oraz oferuje im rozwiązania pozwalające na samorealizację i zachęcające ich do rozwoju naukowego. System uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągnięcia bardzo dobrych bardzo dobrych wyników w osiągnięciu efektów uczenia się. Uwzględnione są zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, studentów będących rodzicami, studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Wyjątkową praktyką jest zwrócenie uwagi przez Uczelnię na pomoc w wyrównaniu szans w procesie studiowania studentom neurotypowym oraz przewlekle chorym. W ramach funkcjonowania Uczelni prowadzony jest system składania skarg i wniosków. Samorząd Studencki i organizacje studenckie otrzymują odpowiednie wsparcie finansowe i organizacyjne. System wsparcia oraz proces kształcenia studentów podlega monitoringowi. System umożliwia wykorzystywanie wyników prowadzonych badań do doskonalenia jakości kształcenia i systemu wsparcia, jednak frekwencja w badaniach nie jest wystarczająca do uzyskania wyników adekwatnych do potencjału samego systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Stroną internetową Uczelni zarządza dział informatyki oraz rzecznik prasowy. Uczelnia umożliwia dostęp publiczny do wszystkich istotnych informacji związanych z procesem kształcenia poprzez podstronę internetową Uczelni oraz profile w mediach społecznościowych, a także stronę Uczelni w Biuletynie Informacji Publicznej.

Uniwersytet zobowiązał się zapewnić dostępność swojej strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440).

Treści na stronie internetowej osadzone są zgodnie z wymogami ustawy o dostępności cyfrowej. Strony mają szeroki zakres możliwości związanych z dostosowaniem strony głównej i jej podstron. Na stronie jest umieszczony "Menu Dostępności", które umożliwia:

- dostosowanie kontrastu strony,
- podświetlenie linków,
- dostosowanie wielkości tekstu,
- dostosowanie odstępu między tekstami,
- zatrzymanie animacji,
- ukrycie obrazów,
- włączenie czcionki przyjaznej dla dyslektyków,
- dostosowanie wielkości kursora,

- włączenie maski do czytania,
- włączenie podpowiedzi o interaktywność strony,
- ustalenie wysokości linii,
- wyrównanie tekstu,
- dostosowanie nasycenia kolorów na stronie.

Analiza publicznych źródeł dostępu do informacji potwierdza, że są one aktualne i kompletne, co umożliwia zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym użytkownikom swobodny dostęp do informacji. Strona internetowa jest dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Dokumentacja i informacje zawarte w ramach publicznego dostępu do informacji, zawierają m.in.: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, dorobek naukowy oraz godziny konsultacji każdego pracownika Uczelni. Na stronie WE, w poszczególnych „zakładkach” znajdują się informacje: nt. planu i programu studiów, dane dotyczące dyplomowania (terminarz dyplomowania, zalecenia dotyczące pracy dyplomowej, wydziałowe standardy prac dyplomowych, szablon karty pracy dyplomowej, zestaw pytań obowiązujących na egzaminie dyplomowym oraz szereg załączników dotyczących wymogów formalnych i konstrukcji podstawowych elementów pracy). Oprócz informacji ogólnie dostępnych, studenci, poprzez Wirtualny Dziekanat (WD), mają dostęp do bardziej poufnych lub wyczerpujących danych (dane objęte ochroną danych osobowych, prawem autorskim) związanych bezpośrednio z przebiegiem studiów (np. historia przebiegu studiów, oceny z egzaminów i zaliczeń przedmiotów, sylabusy, materiały dydaktyczne, itp.). Pracownicy w modułach: „funkcje wykładowcy”, „wirtualne kadry” mogą znaleźć i tworzyć informacje nt. realizacji zajęć (pensum, protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe), wyników ankiet studentów, raportów ocen czy możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Oceny dostępu do informacji dokonują absolwenci w ankietach po zakończeniu studiów. Regulacje w tym zakresie zawarte są w Zarządzeniu Rektora nr 69/2020 z dn. 19.05.2020 r. Obejmuje ono wzór ankiety oceny studiów bezpośrednio po ich zakończeniu, gdzie umieszczone zostało pytanie dotyczące funkcjonowania strony internetowej Dziekanatu. Funkcjonowanie stron internetowych UPP okresowo podlega również audytowi wewnętrznemu. Modyfikację witryny internetowej Wydziału przeprowadzono na podstawie wyników badań jakościowych (wywiady fokusowe), które zostały wykonane w listopadzie 2022 r. Głosy studentów przekazywane drogą nieformalną, a dotyczące funkcjonalności strony internetowej, nie są brane pod uwagę. **Zespół oceniający rekomenduje** wprowadzenie procedury, bądź stworzenie poza formalnej przestrzeni obiegu informacji, aby móc uznać uwagi przekazywane przez studentów, jako jedną z najważniejszych grup odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o studiach zapewniony jest w sposób kompleksowy oraz odpowiedni w odniesieniu do potrzeb interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Witryny uwzględniają uwarunkowania dotyczące osób z niepełnosprawnościami, a ich prezentacja pozwala na odszukanie znajdujących się tam treści. Sposób opracowania umożliwia nieskrępowany i niezależny od czasu i miejsca dostęp do materiałów. Dane i informacje zawarte na stronach są kompletne, aktualne oraz obejmują m.in. kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się i inne istotne informacje. Jakość w obszarze dostępu do informacji publicznej podlega ewaluacji również poprzez monitorowanie aktualności treści, a wyniki ewaluacji stanowią podstawę do wdrażania działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System jakości kształcenia reguluje Zarządzenie Rektora nr 154/2021 z dn. 8.10.2021 r. w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Za nadzór nad kierunkiem finansów i rachunkowość odpowiada Prodziekan ds. Studiów, którego wspiera Rada Programowana Kierunku Studiów, powołana dnia 11 października 2019 r.

Zgodnie z punktem 7 par. 46 Statutu UPP (załącznik do Zarządzenia Rektora nr 33/2023 z dn. 10.05.2023 r., obejmujący załącznik do uchwały Senatu nr 318/2019 z dn. 26.06.2019 r. (z późn. zm.)) do zadań Rady Programowej Kierunku Studiów należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów zmian programów studiów;
- 2) nadzór nad obsadą zajęć dydaktycznych;
- 3) nadzór nad procesem dyplomowania;
- 4) określenie szczegółowych elementów organizacji studiów, w tym harmonogramu ćwiczeń terenowych i praktyk;
- 5) wdrażanie procedur uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w szczególności:
 - a) analiza programu studiów pod względem możliwości uzyskania założonych efektów uczenia się,
 - b) analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów, którzy po każdym semestrze oceniają zajęcia dydaktyczne,

- c) analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów obejmujących ocenę programu studiów,
 - d) współpraca z pracodawcami w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
 - e) działania w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów;
- 6) przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku studiów;
 - 7) przygotowywanie dokumentacji dla celów ewaluacji prowadzonej przez PKA.

Wizytacja potwierdziła, że powyższe zapisy są zgodne ze stanem faktycznym.

W opinii zespołu oceniającego działania Uczelni w obszarze interpretacji przepisów prawnych są wystarczające, z tym, że mogą być doskonalone o czym świadczy m.in. brak bezpośredniego przypisania punktów ECTS do przedmiotów humanistycznych.

Uczelnia doskonała swoją politykę jakości w odniesieniu do dydaktyki. Otrzymała dofinansowanie na realizację projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, dzięki czemu posiada środki na kompleksowy przegląd, analizę i udoskonalenie procedur dotyczących procesu dydaktycznego. W listopadzie 2023 r. zakończono etap pierwszy i opracowano raport z audytu wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Podsumowania audytu są zbieżne z rekomendacjami PKA, m.in.:

- „Przez Uczelnię wartościowe będzie opracowanie matrycy zestawiającej procedury Uczelni z europejskimi standardami (ESG2015) (...)”.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, co zostało szczegółowo opisane w kryterium 3.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze zewnątrzni Uczelni (pracodawcy, absolwenci kierunku) oraz interesariusze wewnętrznymi, w tym studenci i nauczyciele akademicy. Nauczyciele akademicy mają możliwość edycji karty zajęć - przeważnie wprowadzają zmiany 1 raz w roku. Zmiany w szczególności obejmują treści kształcenia oraz literaturę. Nauczyciele akademicy mogą też zmieniać efekty uczenia się w ramach zajęć, nie mogą zmieniać kierunkowych efektów uczenia się.

Uczelnia systematycznie uczestniczy w zewnętrznym zapewnianiu jakości – obecnie tylko w ocenach PKA. Uczelnia przechodzi systematycznie audyty, oprócz wskazanego powyżej audytu w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, w 2022 roku odbył się audyt dyscyplin naukowych. W opinii zespołu oceniającego PKA kierunek posiada potencjał do rozszerzania współpracy z innymi komisjami akredytacyjnymi/certyfikacyjnymi np. ACCA.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy

wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Doskonalenie polityki jakości Uczelni w oparciu o audyt zewnętrzny, realizowany w ramach środków pozyskanych z projektu ministerialnego "Doskonałość dydaktyczna uczelni".

Zalecenia

Brak

5. Załączniki: